

Organ	Patientnämnden
Plats	Silvergruvan, Landstingshuset, Västerås
Tidpunkt	Måndagen den 11 april 2016, 13:30-14:30
Ledamöter	Anna Maria Romlid (V), Ordförande Rigmor Åkesson (S), 1:e vice ordförande Agneta Lambert Meuler (MP), ersätter Andreas Almquist (MP) Susanne Henning Aihonen (M), 2:e vice ordförande Silvana Enelo-Jansson (M) ersätter Laila Jarstorp (L)
Ersättare	Solveig Nilsson (S), Adjungerad ledamot Ann-Christine Björkman (S)
Övriga	Ann-Marie Blomqvist-Kangro, kanslichef Charlotta Tonge, handläggare Eva Ericsson, handläggare Erika Hedlund, mötessekreterare

§ 20 Fastställande av föredragningslista

Patientnämndens beslut

1. Utsänd preliminär föredragningslista fastställs med följande tillägg, Övriga frågor: nämndinitiativ och information från kansliet

§ 21 Föregående protokoll

Anmäls att patientnämndens protokoll från sammanträdet 2016-02-15 justerats i föreskriven ordning.

§ 22 Justering

Patientnämndens beslut

1. Susanne Henning Aihonen utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 23 Nästa sammanträde

Patientnämndens beslut

1. Nästa sammanträde ska äga rum måndagen 13 juni klockan 09.00-12.00.

§ 24 Anmälan av beslut enligt delegation

BILAGA 1 OCH 2

Anmälan av protokoll över avslutade ärenden enligt delegation antagen den 9 april 2015 § 35.

Patientnämndens beslut

1. Anmälan om ärenden enligt delegation noteras.

§ 25 Anmälan av antalet stödpersoner

Antalet pågående stödpersonuppdrag uppgår den 21 mars 2016 till 33, antalet stödpersoner är 30.

Patientnämndens beslut

1. Anmälan noteras.

§ 26 Firmatecknare för patientnämnden

Patientnämndens beslut

1. Patientnämndens firma tecknas av två i förening och från och med 2016-04-11 av ordförande Anna Maria Romlid – vid förhinder av vice ordförande Rigmor Åkesson – och av Kanslichef Ann-Marie Blomqvist-Kangro – vid förhinder av handläggare Eva Ericson beslutet gäller tills vidare, dock längst tills 2018-10-14.

§ 27 Remissyttrande - Fråga patienten! Nya perspektiv i klagomål och tillsyn, Slutbetänkande av klagomålsutredningen SOU 2015:102

Förslag till yttrande har tillsänts nämnden.

Patientnämndens beslut

1. Nämnden ställer sig bakom yttrandet och överlämnar det till socialstyrelsen.

§ 28 Patientärende, Ängsgårdens familjeläkarmottagning, Privata vårdgivare

PK150466

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som upplevt problematik kring sin sjukskrivning.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till vårdvalsenheten och verksamhetschefen för Ängsgårdens flm för att understryka brister i dokumentation och bemötande.

§ 29 Patientärende, Medicinkliniken, Västmanlandssjukhus Köping

PK150477

Underlag till ärende är kansliets redogörelse för anhöriga som uppmärksammat brister i kommunikation.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till enhetschef och verksamhetschef för Medicinkliniken för att understryka bristande rutiner vid överlämning.

§ 30 Patientärende, Urologkliniken, Västmanlands sjukhus Västerås

PK150484

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som upplevt brister i information.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till förvaltningschef och verksamhetschefen för urologkliniken för att understryka brister i rutiner och information samt att vårdgarantin inte uppfyllts.

§ 31 Patientärende, Kirurgkliniken, Västmanlands sjukhus Västerås

PK150504

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för anhörig som beskriver att demenssjuk patient sänts hem i försämrat skick.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till enhetschef och verksamhetschef för Kirurgkliniken för att understryka brister i rutiner vid utskrivning samt kommunikation med anhöriga.

§ 32 Patientärende, Barn och ungdoms psykiatri, Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet

PK150511

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för förälder vars barn nekats vård på BUP.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till enhetschef och verksamhetschef för BUP för att understryka brister i bemötande och information.

§ 33 Patientärende, Mitt Hjärta familjeläkarmottagning, Privata vårdgivare

PK150536

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för anhörig till patient som nekats utredning och senare samma dag blir inlagd på intensivvårdsavdelning.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till enhetschef och verksamhetschef för Mitt Hjärta flm samt vårdvalsenheten, för att understryka vikten i att lyssna på patienten och påpeka brister i rutiner.

§ 34 Patientärende, Lövsångargårdens äldreboende, Västerås stad

PK150544

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för anhörig till patient som nekats behandling och upplevt brister i bemötande och omvårdnad.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till enhetschef och direktören för socialnämndernas förvaltning för att understryka brister i rutiner och bemötande.

§ 35 Patientärende, Vuxenpsykiatri, Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet i Fagersta

PK150548

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som blivit illa behandlad av läkare.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till enhetschefen och verksamhetschefen för Vuxenpsykiatri för att för att påtala brister i bemötande.

§ 36 Patientärende, Ortopedkliniken, Västmanlands sjukhus Västerås

PK150553

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som upplevt brister i undersökningen.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till verksamhetschefen för Ortopedkliniken för att understryka brister i bemötande och vikten att lyssna på patienten.

§ 37 Patientärende, Grindberga familjeläkarmottagning, Privata vårdgivare

PK150558

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som blivit illa bemött vid läkarbesök.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till verksamhetschefen för Grindberga flm samt Vårdvals-enheten för att påtala brister i bemötande samt understryka vikten av att en verksamhetschef svarar på ärenden från patientnämnden.

§ 38 Patientärende, Vuxenpsykiatri - beroendemottagning, Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet

PK160001

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som upplever sig misstrodd, anklagad och utsatt för hot om att inte få ut sin medicin.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till enhetschef och verksamhetschefen för vuxenpsykiatri för att understryka brister i bemötande.

§ 39 Patientärende, Urologkliniken, Västmanlands sjukhus Västerås

PK160046

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för förälders upplevelse av dåligt bemötande och bristfällig information.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till verksamhetschefen och enhetschefen för Urologkliniken för att understryka vikten av information till föräldrar inför besök.

§ 40 Övriga frågor

Nämndinitiativ

Susanne Henning Aihonen redogör för det nämndinitiativ som överlämnas till nämnden.

Information från kansliet

Eva Ericsson informerar om läget kring det nya patientnämndsavtalet och Charlotta Tonge berättar att verksamhetschef och verksamhetsutvecklare för vuxenpsykiatri njudits in till patientnämndens sammanträde i juni.

Vid protokollet

Erika Hedlund, mötessekreterare

Justerat 2016-04-20

Anna Maria Romlid
Ordförande

Susanne Henning Aihonen
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på landstingets anslagstavla
2016-04- 21 intygas:

Lotta Rajahalme

Landstingsgemensamma funktioner
Centrum för administration
Patientnämndens kansli

AVSLUTADE PATIENTÄRENDEN

Beslut enligt patientnämndens delegation antagen den 9 april 2015 § 35.

DATUM	PK	ÄRENDE OCH BESLUT
2016-03-21	PK150379	Korrekt omhändertaget?/Kvinnokliniken/FLM Capio Vallby
2016-03-21	PK150416	Nekas läkemedel och bristfälligt bemötande/FLM Norberg
2016-03-21	PK150425	Nekad hemsjukvård/FLM Hemdal/Västerås Kommun
2016-03-21	PK150429	Brister i kommunikation, information och delaktighet /onkologkliniken
2016-03-21	PK150430	Utebliven omvårdnad och behandling/Ortopedkliniken/Urologkliniken/Medicinkliniken
2016-03-21	PK150432	Nekad intyg/FLM Mitt Hjärta
2016-03-21	PK150438	Utebliven remiss/nekad behandling/FLM Bäckby/Kärlkirurgkliniken
2016-03-21	PK150443	Patientupplevd vårdskada/Ortopedkliniken/Röntgenkliniken
2016-03-21	PK150461	Fast vårdkontakt/Medicinkliniken
2016-03-21	PK150463	Bristfälligt bemötande/Ersättningsanspråk/FTV Bäckby
2016-03-21	PK150464	Nekats hjälpmedel/Reumatologkliniken/Hjälpmedelscentrum
2016-03-21	PK150465	Förlust av tillhörighet/Ersättningsanspråk/Akutkliniken/Medicinkliniken
2016-03-21	PK150473	Felbehandling/Geriatriska kliniken
2016-03-21	PK150478	Nekad specialistvårdsremiss/Ortopedkliniken
2016-03-21	PK150481	Felaktig diagnos/ Infektionskliniken
2016-03-21	PK150503	Brister i utredning och behandling/ Onkologkliniken
2016-03-21	PK150514	Brister i behandling och bemötande/ Kirurgkliniken
2016-03-21	PK150517	Brister i behandling/ Ögonkliniken
2016-03-21	PK150523	Bedömning/Onkologkliniken /Västmanlands sjukhus Köping
2016-03-21	PK150524	Nekad sjukresa/Kollektivtrafikförvaltningen
2016-03-21	PK150525	Felsänd remiss/FLM Oxbacken
2016-03-21	PK150528	Brister i behandling/Kirurgkliniken
2016-03-21	PK150537	Fördröjd utredning och behandling/Vuxenpsykiatri
2016-03-21	PK150545	Nekad valfrihet/Köpings sjukhus
2016-03-21	PK150547	Vårdskada/ Röntgenkliniken
2016-03-21	PK150551	Nekad utredning/ Capio City FLM
2016-03-21	PK150552	Felbehandling/FLM Odensvi
2016-03-21	PK150554	Specialistvårdsremiss/Ortopedkliniken
2016-03-21	PK160029	Brister i behandling och omvårdnad/ Köpings sjukhus
2016-03-21	PK160037	Brister i behandling/ Hudkliniken
2016-03-21	PK160038	Brister i behandling/ Urologkliniken
2016-04-11	PK150482	Ersättningsanspråk/ Västmanlands sjukhus, Västerås

Beslutat av

Vid protokollet

Anna Maria Romlid, ordförande

Lotta Rajahalme, Kanslisekreterare

Landstingsgemensamma funktioner
Centrum för administration
Patientnämndens kansli

AVSLUTADE ADMINISTRATIVA ÄRENDEN

Beslut enligt patientnämndens delegation antagen den 9 april 2015 § 35.

DATUM	PK	ÄRENDE OCH BESLUT
2016-03-21	PK160026	Anhållan om stödperson. LPT upphört.
2016-03-21	PK160077	Anhållan om stödperson. Patienten tackar nej.
2016-03-21	PK160083	Reporter Dagens Medicin. Statistik tvångsvård.

Beslutat av

Vid protokollet

Charlotta Tonge
Handläggare

Lotta Rajahalme
Kanslisekreterare

Organ	Kollektivtrafiknämnden
Plats	Kollektivtrafikmyndigheten, Ängsgårdsgatan 12, Västerås
Tidpunkt	Måndagen den 1 februari 2016
Ledamöter	Tommy Levinsson (S), Ordförande Kerstin Åkesson (MP), ersätter Anna Nikula (S) Karin Thorborg (V) Andreas Porswald (MP), 1:e vice ordförande Gunnar Björnstad (M), ersätter Hans Strandlund Torsten Källberg (L), ersätter Johan Widén (M) Bengt-Åke Nilsson (L)
Ersättare	Annika Duàn (S), fr o m § 7 Niklas Strand (V)
Övriga	Maria Linder, förvaltningschef Stig Johansson, strategisk utvecklare Margareta Berg, strategisk utvecklare Jakob Klasander, trafikplanerare Mohammad Sabet, trafikplanerings- och utredningschef Robert Hultqvist, strateg Stefan Öhlander, ekonom Malin Valsås, controller Richard Folkebrant, försäljningschef Christina Ersson, mötessekreterare Hugo Oljemark, vd Tåg i Bergslagen, § 6

§ 1 Fastställande av föredragningslista

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Utsänd preliminär föredragningslista fastställs med tillägg av ärendet Resultatreglering 2015 särskild kollektivtrafik.

§ 2 Föregående protokoll

Anmäls att kollektivtrafiknämndens protokoll från sammanträdet 2015-11-30 justerats i föreskriven ordning.

§ 3 Justering

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Andreas Porswald utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 4 Nästa sammanträde

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Nästa sammanträde ska äga rum tisdagen den 29 mars, klockan 09:00.

§ 5 Anmälningsärenden

- a) Minnesanteckningar från kollektivtrafikberedningen 2015-01-25.
- b) Protokoll över beslut enligt delegation; Nya köp- och resevillkor för den allmänna kollektivtrafiken, KTM 150151.

§ 6 Muntlig information

- Aktuella tågfrågor
- Statsbidrag asyl

§ 7 Årsredovisning

KTM 160006

Kollektivtrafikförvaltningen har sammanställt årsredovisning för verksamhetsåret 2015. I årsredovisningen beskrivs verksamheten och det ekonomiska utfallet.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Kollektivtrafikförvaltningens årsredovisning för 2015 fastställs.

§ 8 Budget 2016, återrapportering

Vid sammanträdet i december 2015 efterfrågades en återrapportering av posten övrigt i budgeten för 2016. En detaljerad översikt föredras för nämnden.

Nämnden framför önskemål om att posten ska vara specificerad i kommande budgetar samt att innehållet i posten Övriga tjänster ska föredras för nämnden.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Informationen noteras.

§ 9 Resultatreglering 2015 särskild kollektivtrafik

I samband med årsbokslut ska resultatet för den särskilda kollektivtrafiken regleras mellan Landstinget Västmanland och de kommuner som lämnat i uppdrag att utföra denna typ av trafik. Över- respektive underskott är uppbokat som en skuld respektive fordran för berörda kommuner i förvaltningens balansräkning.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Landstinget Västmanland återbetalar 2 809 tkr till Västerås kommun för att reglera resultatet för den särskilda kollektivtrafiken.
2. Landstinget Västmanland återbetalar 569 tkr till Hallstahammars kommun för att reglera resultatet för den särskilda kollektivtrafiken.
3. Landstinget Västmanland återbetalar 175 tkr till Surahammars kommun för att reglera resultatet för den särskilda kollektivtrafiken.
4. Landstinget Västmanland återbetalar 808 tkr till Sala kommun för att reglera resultatet för den särskilda kollektivtrafiken.

§ 10 Verksamhetsplan 2016-2018

KTM 160007

Kollektivtrafikförvaltningen har tagit fram en verksamhetsplan för 2016-2018. Verksamhetsplanen konkretiserar målen i förvaltningsplanen.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Verksamhetsplan godkänns med vid mötet redovisade redaktionella ändringar.

§ 11 Marknads- och försäljningsstrategi

KTM 160008

För att utveckla och stärka det strukturerade och strategiska arbetet med marknad och försäljning inom ramen för varumärket VL har kollektivtrafikförvaltningen tagit fram en marknads- och försäljningsstrategi. Strategin syftar till att säkerställa att alla åtgärder på området dels stärker varumärket VL och på så sätt förutsätts resandet öka. Kollektivtrafiken i Västmanland ska uppfattas som pålitlig, trygg och trevlig.

Nämnden konstaterar att dokumentet bör ha koppling till andra styrande dokument, till exempel förvaltningens verksamhetsplan.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Förslaget till marknads- och försäljningsstrategi fastställs i förhållande till förvaltningens verksamhetsplan.

§ 12 Trafiksatsningar

KTM 160009

För att utveckla stomlinjetrafiken och se över helheten av regionaltrafiken inklusive tågtrafiken fick förvaltningen i uppdrag att utvärdera den befintliga trafiklösningen och ge förslag på kompletteringar och förändringar. Förslaget syftar till öka hållbarheten i trafiksystemet genom att merutnyttja tågtrafiken samt komplettera trafikutbudet på stomlinjebussar, framförallt med kvälls- och helgtrafik i de starka stråken.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Kollektivtrafikförvaltningen får i uppdrag att gå vidare med trafiksatsningarna i enlighet med det beskrivna förslaget.

§ 13 Remiss Infrastrukturplanering

KTM 150156

Regeringen har uppdragit åt Trafikverket att ta fram ett inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplanering för perioden 2018-2029. Syftet är att ge regeringen ett adekvat underlag inför kommande infrastrukturproposition, i vilken inriktningen för infrastrukturplaneringen under perioden kommer föreslås. Riksdagen har beslutat att det övergripande målet för svensk transportpolitik är att säkerställa en samhällsekonomisk effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet.

I Västmanland har förutom länsstyrelsen i egenskap av planupprättare för den regionala planen även landstinget i egenskap av regional Kollektivtrafikmyndighet delgivits Trafikverkets inriktningsunderlag på remiss.

Stig Johansson föredrar förslag till ändringar som tillkommit efter att handlingarna skickades ut. Komplettering av yttrandet diskuteras av nämnden.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Kollektivtrafiknämnden överlämnar yttrandet med redovisade ändringar till landstingsstyrelsen för vidare handläggning.

§ 14 Extra sammanträde

Föreslås ett extra sammanträde den 1-2 september 2016 lunch till lunch.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Ett extra sammanträde ska äga rum den 1-2 september 2016.

§ 15 Övriga frågor

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Inga övriga frågor framförs.

Vid protokollet

Christina Ersson, mötessekreterare

Justerat 2016-02-

Tommy Levinsson
Ordförande

Andreas Porswald
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på landstingets anslagstavla
2016-02- intygas:

Christina Ersson

Organ	Kollektivtrafiknämnden
Plats	Kollektivtrafikmyndigheten, Retortgatan 7, Västerås
Tidpunkt	Tisdagen den 29 mars 2016
Ledamöter	Tommy Levinsson (S), Ordförande Annika Duàn (S) Karin Thorborg (V) Andreas Porswald (MP), 1:e vice ordförande Hans Strandlund (M), 2:e vice ordförande Johan Widén (M) Bengt-Åke Nilsson (L)
Ersättare	Ulrika Spårebo (S) Shpetim Pirraku (S) Niklas Strand (V) Kerstin Åkesson (MP) Torsten Källberg (L) Joakim Widell (KD)
Övriga	Malin Valsås, controller Stefan Öhlander, ekonom Margareta Berg, utredare Marie Christensson, verksamhetschef Mohammad Sabet, verksamhetschef Magdalena Sjökvist, informatör Christina Ersson, mötessekreterare

§ 16 Fastställande av föredragningslista

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Utsänd preliminär föredragningslista fastställs.

§ 17 Föregående protokoll

Anmäls att kollektivtrafiknämndens protokoll från sammanträdet 2016-02-01 justerats i föreskriven ordning.

§ 18 Justering

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Bengt-Åke Nilsson (L) utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 19 Anmälningssärenden

- Bil 1
- a) Ordförandebeslut; Utbildningsresa
 - b) Remiss Nationell Resenärsorganisation
 - c) Remiss Trafikförsörjningsprogram för Uppsala län

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Informationen noteras.

§ 20 Nästa sammanträde

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Nästa ordinarie sammanträde ska äga rum 30 maj 2016 klockan 09:00.

§ 21 Muntlig information

- Nya representanter i kollektivtrafikberedningen från Hallstahammars kommun: Örjan Andersson och Richard Eriksson
- Marknads- och informationsfrågor
- EBS
- Tågfrågor
- Resor för asylsökande
- Upphandling särskild kollektivtrafik
- Gemensamt färdtjänstreglemente och övertagande av myndighetsutövning

§ 22 Ekonomi- och verksamhetsrapport

KTM 160041

Ekonomi- och verksamhetsrapport har sammanställts för januari - februari. Resultatet för perioden är bättre än resultatet för samma period förra året. Prognosticerat resultat för 2016 beräknas till plus 5,1 miljoner kronor.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Informationen noteras.

§ 23 Trafikrambudget 2017

Kollektivtrafikmyndigheten har tagit fram förslag till trafikrambudget för 2017. Förslaget har kommunicerats med kollektivtrafikberedningen den 21 mars och kommer att tas upp med kommunernas ekonomichefer under mars och april. Budgetramen för särskild kollektivtrafik följer linjerna i landstingsplanens utblick för 2017.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Trafikrambudgeten 2017 för allmän kollektivtrafik fastställs.
2. Information om Trafikrambudgeten 2017 för särskild kollektivtrafik noteras.

§ 24 Avveckling av biljettautomater

KTM 160043

Inför införandet av kontantfritt resande i Västmanland 2009 investerades i ett antal biljettautomater i Västerås som en kompletterande försäljningskanal. I dagsläget finns 33 stycken biljettautomater inom Västerås tätort samt en i Skultuna. Automaterna tar endast mynt och kostar cirka 30 000 – 35 000 kronor per månad för tömning/uppräknig. Nyttjandet av dessa automater har sjunkit konstant de senaste åren och nu krävs en ny mjukvara inför de nya mynt som kommer till sommaren till en kostnad av cirka 3 500 konor styck.

Eftersom kostnaderna inte står i paritet till intäkterna och nyttjandegraden föreslås att på sikt helt avveckla automaterna. För att genomföra det på ett för kunderna smidigt sätt föreslås en avveckling i två steg.

1. Från och med oktober 2016 avvecklas alla automater som omsätter mindre än 5 000 kronor i snitt per månad, vilket gäller runt två tredjedelar av automaterna.
2. En ny utvärdering genomförs under våren 2017 för att se om det är möjligt att avveckla resterande automater under 2017 innan dessa behöver uppdateras ytterligare en gång.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Kollektivtrafikförvaltningen får i uppdrag att, i samråd med Västerås Stad, från och med oktober 2016 avveckla de automater som omsätter mindre än i snitt 5 000 kr per månad.
2. Resterande automater utvärderas och eventuellt avvecklas under våren 2017.

§ 25 Överläggning om prissättningsmodell för färdbevis

KTM 160044

Eftersom ärendet behöver beredas ytterligare behandlas ärendet som ett överläggningsärende. Beslut fattas vid nämndens sammanträde 2016-05-30.

Beskrivning av ärendet

Priserna för VL:s färdbevis gällande den allmänna kollektivtrafiken i Västmanland (Kollektivtrafikmyndighetens trafik, exklusive Västerås kommun) har de senaste åren i princip räknats upp med 3 procent per år. Västerås stad som ansvarar för prissättningen av färdbevisen inom Västerås kommun har framfört önskemål om en modell för indexuppräknig av priserna. Syftet är att förenkla och förtydliga processerna och göra dem mer förutsägbara och rättvisande.

Kollektivtrafikförvaltningen har arbetat fram ett förslag som tillämpar det av SKL publicerade index LPIK som används för att budgetera inom landsting och regioner. Index finns i två varianter där det ena tar hänsyn till kostnaden inklusive läkemedelskostnader och det andra exkluderar läkemedelskostnader i indexet. Förvaltningen har valt att föreslå den variant som exkluderar läkemedelskostnaden då detta inte är relevant för kostnadsutvecklingen inom Kollektivtrafikförvaltningen och för den landstingsägda bussentreprenören AB Västerås Lokaltrafik.

Invånarperspektiv

En indexuppräknning medför såväl en förenkling som ett förtydligande av processen gällande prissättning av färdbevis. Genom en transparent process kopplad till ett vedertaget index ges invånarna möjlighet att förstå hur prissättningen går till samt på ett mer tydligt sätt förstå sambandet mellan förändrad kostnad för färdbevis och den allmänna kostnads- och löneutvecklingen.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Med hjälp av en årlig indexuppräknning kan verksamheten långsiktigt budgetera utifrån de prognoser som SKL tar fram utifrån kriterierna gällande Index LPIK. Detta skapar en förutsägbarhet i beslutsprocessen för Kollektivtrafiknämnden och i budgetarbetet för Kollektivtrafikförvaltningen.

Uppföljning

Kollektivtrafikförvaltningen följer löpande uppdatering av LPIK Index från SKL och informerar om utvecklingen i samband med ordinarie nämndsammanträden.

Förslag till beslut

Ett förslag finns om att Kollektivtrafiknämnden vid nästa sammanträde beslutar föreslå att fullmäktige beslutar följande:

1. En prissättningsmodell av VL:s färdbevis som baseras på det av SKL publicerade LPIK Index införs. Priset ska revideras årligen. Nytt fastställt pris införs i samband med respektive årsskifte.
2. Basår för aktuellt index ska vara 2016.
3. Prisförändringen sker i samband med årsskiftet 2017/2018.
4. I det fall ett index skulle få en negativ utveckling kan priserna lämnas orörda.

Nämnden konstaterar att det finns andra index än LPIK Index som skulle kunna vara lämpliga och att detta bör ses över innan beslut fattas i ärendet.

Nämnden konstaterar också att beslutssats 4 bör spegla att man inte behöver sänka priserna om index går ned men att det är möjligt att göra det.

§ 26 Gränsdragning mellan förvaltning och bolag

En översyn av gränsdragningen mellan verksamheterna i Kollektivtrafikförvaltningen och AB Västerås Lokaltrafik har skett under det senaste året. Ansvarsfördelningen och hur det fortsatta arbetet kommer att fördelas presenteras. Exempelvis behandlas strategiska frågor av förvaltningen, och bolaget driver trafik på uppdrag av förvaltningen. Ambitionen är att fortsätta förbättra samarbetet mellan förvaltning och bolag.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Informationen noteras.

§ 27 Tågstrategi

KTM 160046

Som en del av arbetet med Trafikplan 2030 har en särskild tågstrategi arbetats fram. Konsultbolaget WSP har tagit fram ett förslag till strategi som presenteras på mötet.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Informationen noteras.

§ 28 Övriga frågor

- d) Ett tillfälle för strategiska överläggningar med AB Västerås Lokaltrafik behöver planeras in. Nämnden enas om lunch till lunch 13-14 juni 2016 och att enbart ordinarie ledamöter deltar. Kallelse skickas separat.
- e) Avtalet om Brukslinjen i Hallstahammar och Surahammar löper ut under 2016, och kommunerna har meddelat att man vill upphandla trafiken själva. Kollektivtrafiklagen säger dock att Kollektivtrafikmyndigheten måste fatta beslut om att delegera detta till kommunerna samt fatta beslut om trafikplikt. En översyn över vilka beslut som behöver fattas samt konsekvenser görs. Ärendet återkommer till nämnden.
- f) Ett extra sammanträde behöver planeras in för behandling av Trafikplan 2030 samt frågan om trafiken i Hallstahammar och Surahammar. Mötet ska äga rum torsdagen den 14 april 2016 klockan 13.00. Kallelse skickas separat.
- g) Magdalena Sjökvist gör en kort redovisning om nämndens studieresa till Malmö, Luxemburg, Trier och Metz 13-16 mars. En utförligare redovisning kommer vid nästa sammanträde.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Ett extra sammanträde med Kollektivtrafiknämnden ska äga rum torsdagen den 14 april 2016 klockan 13.00.
2. Strategiska överläggningar med AB Västerås Lokaltrafik ska äga rum 13-14 juni 2016 lunch till lunch. Endast kollektivtrafiknämndens ordinarie ledamöter inbjuds att delta.

Vid protokollet

Christina Ersson, mötessekreterare

Justerat 2016-04-

Tommy Levinsson

Ordförande

Bengt-Åke Nilsson

Justerare

Att justeringen tillkännagivits på landstingets anslagstavla

2016-04- intygas:

Organ Kollektivtrafiknämnden

Plats Kollektivtrafikmyndigheten, Ängsgårdsgatan 12, Västerås

Tidpunkt Torsdagen den 14 april 2016

Ledamöter Tommy Levinsson (S), Ordförande
Ulrika Spårebo (S) ersätter Annika Duàn (S)
Niklas Strand ersätter Karin Thorborg (V)
Andreas Porswald (MP), 1:e vice ordförande
Hans Strandlund (M), 2:e vice ordförande
Torsten Källberg (L) ersätter Johan Widén (M)
Bengt-Åke Nilsson (L) närvarar till § 22

Ersättare Kerstin Åkesson (MP) närvarar till § 22
Joakim Widell (KD)

Övriga Maria Linder, förvaltningschef
Mohammad Sabet, verksamhetschef
Stig Johansson, utredare
Erika Hedlund, mötessekreterare

§ 16 Fastställande av föredragningslista

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Utsänd preliminär föredragningslista fastställs sedan punkterna 4 och 5 kompletterats med nedan rubriker och beslutsförslag.

§ 17 Föregående protokoll

Anmäls att kollektivtrafiknämndens protokoll från sammanträdet 2016-02-01 justerats i föreskriven ordning.

§ 18 Justering

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Andreas Porswald utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 19 Nästa sammanträde

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Nästa ordinarie sammanträde ska äga rum 30 maj 2016 klockan 09:00.

§ 20 Trafikplikt

Bil 1

Hallstahammars och Surahammars kommun anhåller om att planera, finansiera och upphandla kollektivtrafik med buss på den så kallade *Brukslinjen*. Kommunerna har för avsikt att driva trafiken i egen regi under beslutets giltighetstid. Ansvaret för den allmänna kollektivtrafiken i de båda kommunerna går därefter över till Kollektivtrafikmyndigheten Landstinget Västmanland.

Enligt 3 kapitlet 1 § lagen om kollektivtrafik (SFS 2010:1065) ska allmän trafik, som omfattas av avtal, föregås av ett beslut om allmän trafikplikt. Beslutet ska ha sin

grund i det regionala trafikförsörjningsprogrammet (LF 2013-09-25, § 92). Kollektivtrafikmyndigheten Landstinget Västmanland har i egenskap av regional kollektivtrafikmyndighet att fatta beslut om allmän trafikplikt.

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Kollektivtrafiknämnden beslutar om trafikplikt på den så kallade Brukslinjens sträckning inom Hallstahammars och Surahammars kommungränser med trafikplikt för busstrafik.
2. Beslutet om trafikplikt för busstrafiken på den så kallade Brukslinjen innefattar inga juridiska eller ekonomiska åtaganden för Kollektivtrafikmyndigheten avseende finansiering, planering, upphandling, drift och underhåll, systemutvecklingar samt eventuella investeringar för att följa de punkter som anges under förutsättningar ovan.
3. Beslutet gäller från och med 2016-08-15 till och med 2019-08-18.
4. Den så kallade Brukslinjen ska ha linjelagd körsträcka med fastlagd tidtabell för trafikpliktperioden.
5. Den planerade trafiken ska anpassas till den regionala kollektivtrafiken för att möjliggöra arbetspendling och annat resande.

§ 21 Överlämnande av befogenhet till Hallstahammars- och Surahammars kommun

Hallstahammars och Surahammars kommun har inkommit med en skrivelse daterad 2016-04-08 där kommunerna anhåller om att Kollektivtrafikmyndigheten Landstinget Västmanland överlämnar till kommunerna att upphandla, samordna tjänster och ingå avta i fråga om kollektivtrafik som bedrivs inom respektive kommuns område. Detta i enlighet med 3 kapitlet 2 § i lag om kollektivtrafik (2010:1065).

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Enligt 3 kapitlet 2 § i lag om kollektivtrafik (2010:1065) överlämnas befogenhet till Hallstahammars och Surahammars kommun att upphandla, samordna tjänster och ingå avtal vad gäller den så kallade Brukslinjen som bedrivs inom respektive kommuns område. Som villkor för överlämnandet ska kommunerna tillse att verkställa gällande Trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafik för Västmanlands län. Kommunerna ansvarar också för att administrera och tillgängliggöra trafikdata samt rapportera resande-statistik, produktion, miljöpåverkan etcetera i enlighet med Kollektivtrafikmyndigheten Landstinget Västmanlands krav och gällande lagstiftning.
2. Linje 113 och all annan linjetrafik som sträcker sig in i angränsande kommun undantas.
3. Att beslutet om överlämnande av befogenhet gäller som längst till 2019-08-18.

§ 22 Trafikplan 2030

Stig Johansson redogör för kollektivtrafikförvaltningens utgångspunkter för stomtrafiken i Trafikplan 2030 – Kollektivtrafik för Västmanland.

Ledamöter och ersättare får tillfälle att ställa frågor och diskutera underlaget och de frågor som uppkommer. Förvaltningen tar med sig synpunkterna i det fortsatta arbetet.

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Informationen noteras.

§ 23 Övriga frågor

Vid protokollet

Erika Hedlund, mötessekreterare

Justerat 2016-04-18

Tommy Levinsson
Ordförande

Andreas Porswald
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på landstingets anslagstavla
2016-04-18 intygas:

2016 -04- 26

Motion till Landstingsfullmäktige:

Dnr...LTVA60687-1

Införande av akutbil inom psykiatrin

Den psykiska ohälsan ökar i hela landet och ställer krav på en förändring av den psykiatriska vården. Inte sällan är en polis den första personen någon med akut psykisk ohälsa möter. Polisen är dock inget sjukvårdande organ och kan ge sken av att det näst intill är ett brott att må psykiskt dåligt. Således bör polis enbart användas som en resurs vid absolut nödvändighet.

Som ett led att förbättra den psykiatriska vården i Stockholms län, samt bidra till en avstigmatisering av psykiatrin, har man startat projektet Psykiatrisk akut mobilitet, PAM. Projektet involverar en psykiatrisk akutbil som bemannas med specialistsjuksköterskor. Bilen rullade ut för första gången i mars 2015 och både polis och sjukvård ser mycket positivt på projektet.

Satsningen visar på att psykiatrisk akutsjukvård är lika viktig som somatiskt akutsjukvård. Det blir en stor vinst för patienter att det kommer specialistutbildad personal som redan på plats kan göra ett kvalificerat omhändertagande och se till att man redan vid den första bedömningen kan komma till rätt vårdinstans. Utöver vinsten för den enskilda individen finns där även samhällsekonomiska fördelar då det blir varje man på rätt plats.

Sverigedemokraterna anser att det är av stor vikt att vi börjar fokusera mer på psykiatrisk vård och börjar likställa det med somatisk vård. Vi anser att projektet i Stockholm är ett stort steg i rätt riktning och Landstinget Västmanland bör följa efter och här skapa ett projekt som lämpar sig för våra förhållanden i länet. Akutbilen kan när den inte befinner sig på akuta ärenden vara ett mobilt team som kan göra hembesök och underlätta för de patienter som kan behöva träffa personal men inte behöver ta sig till sjukhuset. Detta kan t.ex. förhindra återinskrivningar samt vara en del av den utveckling som behöver ske inom psykiatrin.

Sverigedemokraterna yrkar därför

- att ett projekt med akutbil inom psykiatrin startas
- att projektet utvärderas inom två år efter projektstart och att det därefter tages ställning till om akutbil inom psykiatrin skall införas permanent i Landstinget Västmanland

För Sverigedemokraterna i Landstinget Västmanland

Maria Liljedahl (SD)

MOTION

STÄRK PATIENTERNAS INFLYTANDE MED PATIENTFÖRETRÄDARE

Den nya patientlagen som trädde i kraft 2015 anger och ställer krav på att patienterna ska göras mer delaktiga i vården. Det är förvisso inget nytt i sig utan regleras även sedan tidigare bland annat i hälso- och sjukvårdslagen och patientsäkerhetslagen. Det som den nya patientlagen tydliggör är patientens ställning i vården för att därmed stärka patientens integritet, självbestämmande och delaktighet.

Ändringarna i lagen riktar sig inte bara mot patienterna utan ger även vårdgivarna, i och med patientens stärkta ställning, möjlighet till ökad dialog och kunskapsöverföring mellan patienterna och vården. Genom ett strategiskt och inkluderande arbetssätt kan Landstinget Västmanland inte bara utveckla vården för patienterna, utan också tillsammans med patienterna.

Flera landsting/regioner jobbar idag på olika sätt med så kallade patientföreträdare i flera verksamheter, för att utveckla den patientnära vården. Landstinget i Kalmar län jobbar sedan en tid tillbaka med patientföreträdare även i styrning och ledning av hälso- och sjukvården. Det finns även exempel i Landstinget Västmanland där patientföreträdare är med i förbättringsarbetet, bland annat Reumatologen. Även Regionala Cancercentrum (RCC) jobbar aktivt gentemot patientföreningar som företräder patientperspektivet, där också Socialdepartementet pekat ut att patientföreträdare ska vara en del av organisationen.

Centerpartiet vill stärka patienternas möjligheter till medverkan för en bättre vård för alla i hela länet och vill därför att Landstinget Västmanland systematiserar arbetet med patientföreträdare och gör patienterna till en resurs i utvecklingen av sjukvården.

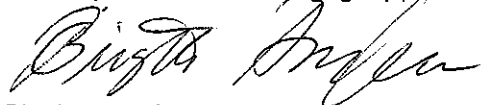
Centerpartiet yrkar:

att arbetssättet med patientföreträdare förs in i fler verksamheter.

att Landstinget Västmanland tar fram en plan för ökad patientmedverkan i utvecklingen av hälso- och sjukvården.

Västerås 9 maj 2016

Centerpartiets landstingsgrupp

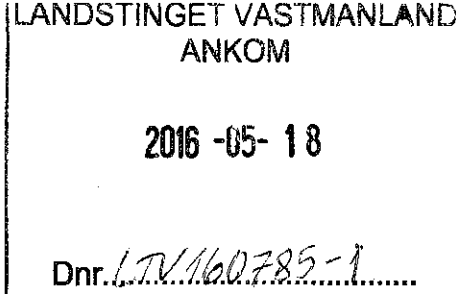

Birgitta Andersson (C)
Gruppledare och oppositionsråd

Barbro Larsson (C)
Ledamot
Landstingsfullmäktige

Magnus Ekblad (C)
Ledamot
Landstingsfullmäktige

Gustaf Eriksson (C)
Ledamot
Landstingsfullmäktige

Motion angående centraliserad smittspårning

Smittspårning är en viktig del i det förebyggande arbetet kring sexuellt överförbara sjukdomar. I Västmanland sker smittspårningen av klamydiafallen på respektive mottagning. Detta innebär att läkare, sjuksköterskor och kuratorer på länets ungdomsmottagningar och vårdcentraler använder en del av sin arbetstid till smittspårning.

Landstinget Västmanland har inventerat tidsåtgången för smittspårningen vid två tillfällen, 2012 samt 2014. Den totala tidsåtgången fastställdes till 70-80 timmar per vecka vid båda inventeringarna.

För att bli duktig på partnerspårning behöver man kunskap, intresse, tid och en tillräcklig mängd smittspårningsärenden. Det finns starka skäl att anta att ett centraliserat smittspårningsarbete blir mer effektivt då personalen får en bra rutin för arbetet, kan erbjudas samtalsutbildning samtidigt som det skulle frigöra tid på både vårdcentraler och ungdomsmottagningarna.

Med anledning av ovanstående yrkas

Att Landstinget Västmanland utreder möjligheten att centralisera smittspårningen av klamydia.

Mikael Andersson Elfgrén (M)

Stephanie Bruksgård (M)

Kristdemokraterna

LANDSTINGET VÄSTMANLAND
ANKOM

2016 -05- 16

Dnr. LTV 160763-1

MOTION

Stärk barnhälsovården i Västmanland

Barnhälsovården ska följa alla barns hälsa och utveckling och förebygga ohälsa. Barnhälsovården ska också främja hälsosamma relationer i familjen och tidigt uppmärksamma och åtgärda situationer där barn misstänks fara illa.

Socialstyrelsens kom med en ny nationell vägledning för barnhälsovård 2014. Vägledningen beskrivs i den sk Rikshandboken. Rikshandboken innehåller praktiska råd för att bidra till likvärdig barnhälsovård i hela landet – men det förutsätter att alla landsting följer handboken.

Landstinget Västmanland ska arbeta hälsofrämjande och förebyggande, vilket borde innebära att de riktigt små barnen ska prioriteras. Vad kan vara mer förebyggande än det?

Enligt Västmanlands primärvårdsprogram ska arbetet bedrivas enligt den nya vägledningen för barnhälsovård och Rikshandboken. Två nya aktiviteter har redan införts: Tidigt läkarbesök vid 3-4 veckors ålder och språktest vid 2,5 år. För att kunna genomföra kvarvarande delar krävs omfördelning av eller utökade resurser.

De västmanländska barnen går idag miste om:

8-månaders hembesök: Det är till stor nytta att möta familjen på hemmaplan i denna ålder då mycket händer i utvecklingen vad gäller bland annat barnsäkerhet. Idag genomförs hembesök endast när barnet är nyfött.

3-års teambesök av läkare och sjuksköterska: Här fångas exempelvis övervikt, utvecklingsrubbnings och avvikande psykosociala faktorer upp.

I ett landsting vars främsta paroll är "hälsofrämjande" borde det vara en självklarhet att följa den nationella vägledningen för barnhälsovård.

Kristdemokraterna föreslår

Att 8-mån hembesök och 3-års teambesök enligt Rikshandboken för barnhälsovård införs.

Malin Gabrielsson

Ingvar Nordén

Joakim Widell

Till

Norra Västmanlands samordningsförbund
Kommunfullmäktige i Fagersta kommun
Kommunfullmäktige i Hallstahammars kommun
Kommunfullmäktige i Norbergs kommun
Kommunfullmäktige i Sala kommun
Kommunfullmäktige i Skinnskattebergs kommun
Kommunfullmäktige i Surahammars kommun
Landstingsfullmäktige i Landstinget Västmanland
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

REVISIONSBERÄTTELSE för år 2015

Norra Västmanlands samordningsförbund

Organisationsnummer 222000-1974

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Norra Västmanlands samordningsförbund, org nr 222000-1974, för verksamhetsåret 2015.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Vi ansvarar för att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om årsredovisningen ger en rättvisande bild och om den interna kontrollen som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Vi har utfört vår granskning utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen, god revisionssed samt revisionsreglementet. Granskning enligt god revisionssed innebär för den auktoriserade revisorn att han eller hon utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. *)

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Norra Västmanlands samordningsförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats enligt med tillämpliga delar av lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Vi tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Fagersta 2016-05-03

Helmut Hoffmann
Revisor, ordf, utsedd av
Fagersta kommun

Elisabeth Löf
Revisor utsedd av
Landstinget Västmanland

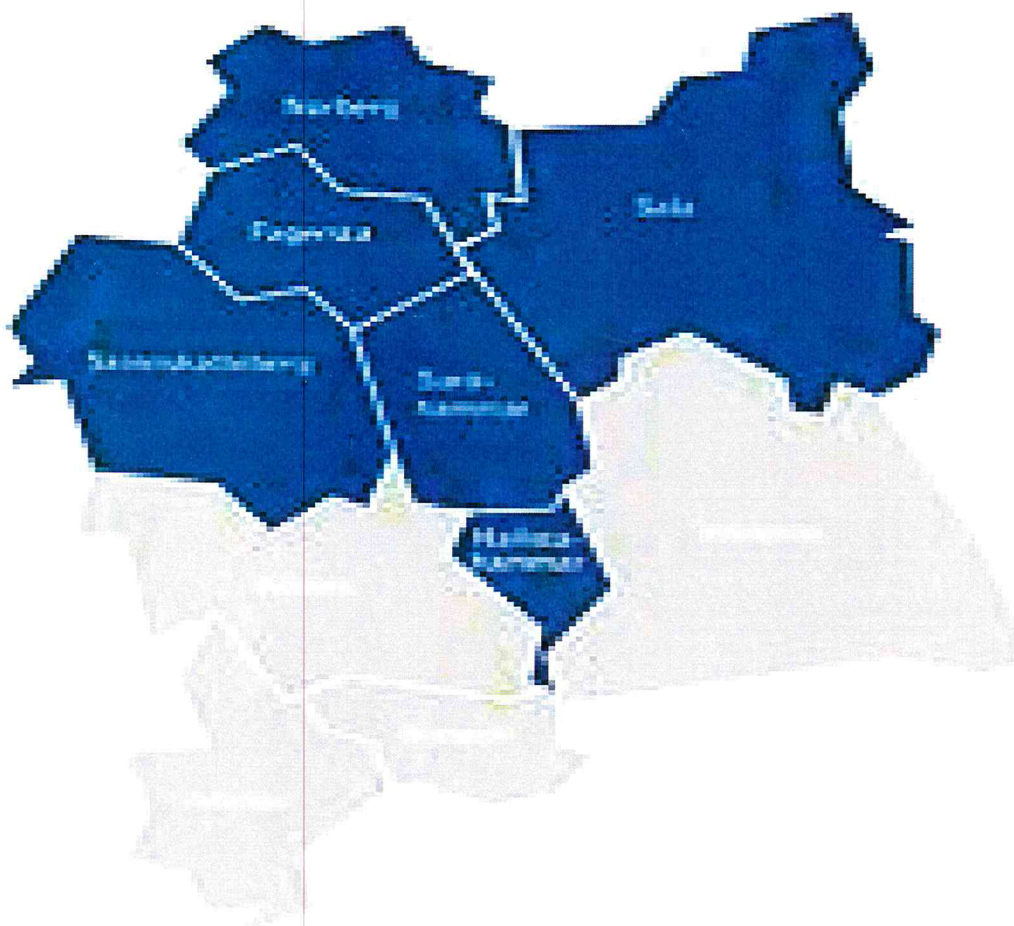
Deloitte AB / Elvira Hendeby
Auktoriserad revisor
För staten

*) Vår granskning av årsredovisningen innefattar att genom olika åtgärder inhämta underlag om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i förbundets interna kontroll. Granskningen innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Bilagor:
De sakkunnigas rapporter

ÅRSREDOVISNING

Januari – december 2015

Förbundet arbetar för att utveckla samverkan mellan myndigheterna inom rehabiliteringsområdet.

Sammanfattning

Norra Västmanlands Samordningsförbund redovisar utfall för perioden 1 januari till 31 december 2015. Denna årsrapport innehåller en översiktlig redogörelse över utvecklingen av samordningsförbundets verksamhet.

2015 har varit ett år som kan sammanfattas i följande punkter:

- De flesta mål och aktiviteter i styrelsens verksamhetsplan har uppfyllts.
 - De tre samordningsteamerna har fortsatt sitt framgångsrika arbete. De har under året arbetat med 138 antal deltagare. Av de som avslutade insatsen under året gick 63 % vidare till arbete, studier eller arbetslivsinriktad rehabilitering utan behov av samordnat stöd.
 - Nio utbildningsinsatser riktade till ledare och annan personal hos myndigheter med sammanlagt 226 deltagare.
 - Flera utvärderings-/utvecklingsinsatser, där bland annat den externa medbedömarens av samordningsteamerna har arbetat med att utveckla avslutningsprocessen i teamerna. Ett sk "överlämnandedokument" har därvid tagits fram. Förbundet har fortsatt medverka i det nationella arbetet med att ta fram indikatorer för finansiell samordning. Det har under året inneburit en pilotundersökning där deltagare, personal, förbundschefer, styrelser och parternas chefsgrupper har svarat på en enkät för att testa indikatorerna " i skarpt läge".
 - Det ekonomiska resultatet per den 31 december 2015 är 1 215 kkr. (Budgeterat resultat – 82 kkr.). Tillsammans med årets resultat uppgår det egna kapitalet till 2 479 kkr. vid ingången av 2016.
-

Ordförande har ordet

2015 är till ända.

Det nya året började med att en ny styrelse skulle tillsättas. Jag fick det ärofyllda uppdraget att vara ordförande, vilket har varit oerhört lärorikt, intressant och utmanande. Norra Västmanlands Samordningsförbund är en välfungerande organisation med ett stort samhällsansvar för de personer som finns inom vår organisation och som har behov av samordnade rehabiliteringsinsatser. De tre samordningsteam som fungerar som styrelsens förlängda arm har under året haft både med- och motgångar. Vakanta tjänster och sjukdomsfall har under perioder präglat vardagen i teamen. Trots det har teamen arbetat på och genomfört fantastisk verksamhet för deltagarna. Under året har rutiner och samverkan utvecklats mellan kuratorn och de olika teamen. Deltagare är oerhört nöjda att denna funktion finns inom teamen. Jag är stolt över den organisation vi byggt upp med våra samordningsteam.

När jag tog på mig uppdraget som ordförande förstod jag att det var mycket som skulle bli annorlunda och nytt. Jag såg fram emot ett nära arbete med Ann Åkerlund Rilegård, samordnare i förbundet och många spännande diskussioner i styrelsen. Året blev inte riktigt som jag hade tänkt mig. Under oktober månad råkade vår samordnare ut för en olycka, med lång sjukskrivning som följd. I egenskap av ordförande ansåg jag att det var enklast om jag tog hand om det dagliga arbetet. Tack vare stöd från styrelsen och flera tjänstemän i Fagersta Kommun har arbetet löpt på även om inte alla planerade utbildningar kunde genomföras. Nu märker man verkligen vilken liten och sårbar organisation vi är. Här kan man ju fundera på om ett ännu mer utvecklat samarbete med de två andra samordningsförbunden i länet kan lösa den sårbarheten genom att man kan "vikariera" för varandra.

Inför 2016 kom staten med en ny modell när det gäller fördelning av medel till samordningsförbunden. Den är inte helt lätt att förstå men följande parametrar styr storleken på beloppet. Grundtilldelning 400 kkr. (samma för alla förbund), Försörjningsmått(75%) och invånarantal (25%), storleken på eget kapital påverkar möjlig tilldelning och en spärr finns för minskad tilldelning för 2016 och 2017. Denna fördelning medför att vi inför 2016 har ett litet större belopp till vårt förfogande. För 2016 har Landstinget beviljat ett mindre bidrag för kuratorstjänsten i samordningsteamet, 300 kkr. (ur Sjukskrivningsmiljarden) vilket medför att samordningsförbundet beslutat att ta resterande del så att arbetet inom teamen kan fortgå. Vi behöver under 2016 se över hur en fortsatt finansiering av kurator kan se ut. Jag vill tacka styrelsen, alla våra samverkanspartners, styrgruppen, utvecklingsgruppen och personalen inom våra samordningsteam för ett intressant, roligt och utmanande år. Det vi gör tillsammans får genomslag och påverkar människor i större utsträckning än vad vi någonsin trott.

Jag vill rikta ett speciellt tack till Ann som har gjort ett fantastiskt arbete under 2015 det känns tryggt att ha dig som samordnare.

Tack för i år!

Mariette Sjölund

Ordförande för Norra Västmanlands Samordningsförbund 2015

Syftet med samordningsförbundets verksamhet

Norra Västmanlands Samordningsförbund är ett fristående organ för möjliggörande av samordnade rehabiliteringsinsatser, både operativt och strukturellt, samt för utveckling av samarbetet mellan parterna inom rehabiliteringsområdet. Enligt förbundsordningen och lagstiftningen (2003:1210) ska den finansiella samordningen underlätta eller förbättra möjligheterna för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser så att dessa ska kunna förbättra sin förmåga att utföra ett förvärvsarbete och därigenom stärka sin möjlighet till egen försörjning. Förbundet ska också sträva efter en effektiv användning av gemensamma resurser och främja en positiv utveckling av verksamheten.

Förarbetena till lagstiftningen betonar två syften:

- Det strukturövergripande arbetet
- Det individ- och personalinriktade arbetet

I det strukturövergripande arbetet betonas samordningsförbundet som en motvikt till samhällets sektorisering. En finansiell samordning samt en gemensam och självständig beslutsfunktion tillhör de mest basala delarna i det strukturövergripande arbetet. Det svenska välfärdssamhället är sektoriserat med bl.a. en lång tradition av självständiga myndigheter. Detta har varit framgångsrikt för uppbyggnaden av välfärden i Sverige och organiseringen av den. Sektoriseringen har dock en baksida för dem som är beroende av att samhällets stöd är samordnat och sammanhållet. Det gäller t.ex. individer med neuropsykiatriska funktionshinder, unga vuxna med diffus psykosocial problematik, utrikesfödda med ohälsoproblematik samt individer som har varit sjukskrivna och/eller arbetslösa under lång tid.

Samordningsförbundet har en viktig roll att vara med att identifiera och stödja arbetet att hitta mer effektiva lösningar för dessa grupper i det lokala samhället. Även personalriktade insatser är viktiga för den finansiella samordningen. För att lyckas behövs insatser för att stimulera nytänkande och innovation, samordnad ledning och styrning samt gemensamma förhållnings-, arbetssätt och teamsamarbete.

Styrelsens arbete

Styrelsen är samordningsförbundets högsta beslutande och förvaltande organ som har ansvar för förbundets utveckling och ekonomi. Styrelsens arbete regleras dels i förbundsordningen och dels i ett av styrelsen fastställt reglemente. Styrelsen består av nio ordinarie ledamöter och nio ersättare utsedda av medlemmarna. Nedan följer styrelsens sammansättning under 2015:

Ordinarie	Ersättare	Utsedd av
Elisabeth Hanning (V)	Ingela Kilholm Lindström (MP)	Landstinget Västmanland
Hans Söderström, vice ordf,	Monica Augustsson	Försäkringskassan
Anna-Maria Magnusson	Yllka Nuhiu	Arbetsförmedlingen
Lena Eldståhl (S)	Hans-Åke Berglin (V)	Fagersta kommun
Mariette Sjölund (S) ordförande	Charlotte Steiner (V)	Hallstahammars kommun
Annika Hedberg-Roth (S)	Marie-Louise Murray (L)	Norbergs kommun
Christer Eriksson (C)	Eva Stenberg (S)	Sala kommun
Elisabeth Åberg (L)	Roger Ingvarsson (S)	Skinnskattebergs kommun
Patrik Boström (S)	Richard With (S)	Surahammars kommun

Styrelsen har sammanträtt fem gånger under året. Den har dessutom haft två utbildningsdagar, men planeringsdagen under hösten blev inställd.

Under vårens första möte 2015-01-07, valdes ny ordförande och vice ordförande för innevarande mandatperiod. Alla ledamöter och ersättare gjorde en kort presentation. Styrelsen fick information om den nya förbundsordningen, reglementet, delegationsordning arvodesregler, budget och verksamhetsplan för 2015. Även kalendarium för 2015 presenterades. Styrelsen fick också ett förslag på vad styrelseutbildningen kan komma att innehålla. En förfrågan om deltagande vid Finsamkonferensen i Linköping 24-25 mars diskuterades. Ett förslag från Annika Hedberg Roth om att styrelsehandlingar ska sändas ut digitalt beslutades också.

Vid vårens andra ordinarie möte 2015-03-05 behandlades årsredovisningen för 2014. Ett projektförslag som rör en pilotstudie av indikatorer inom den finansiella samordningen presenterades. Internkontrollplan fastslogs. Rapport om extern medbedömning av samordningsteamet presenterades och nytt uppdrag beslutades. En presentation av ESF-strategen Åsa Fichtel, samt senaste nytt om aktuella ESF-utlysningar genomfördes. Ett förslag till tidpunkt för redovisning av resultat från kartläggningsuppdrag beslutades. Ny

modell för medelstilldelning till samordningsförbunden presenterades. Även förfrågan till styrelsen om tänkta utbildningar som behövs för att kunna fullfölja uppdraget togs upp.

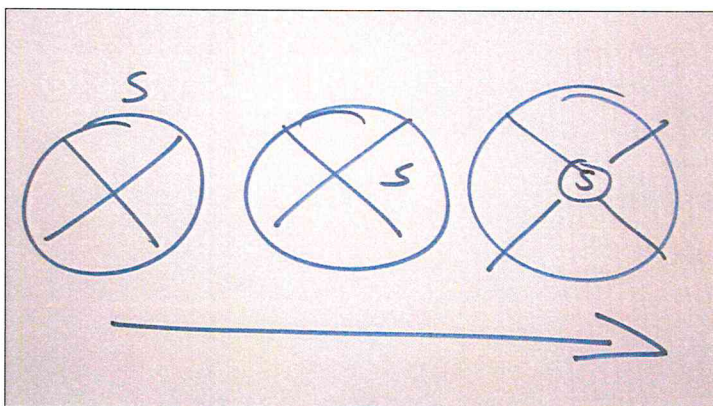
Vid vårens tredje möte 2015-05-20 fick styrelsen den ekonomiska uppföljningen för det första kvartalet samt till och med 2015-05-18. Senaste nytt om ESF-utlysningarna presenterades. En diskussion och reflektion efter ägarmötet genomfördes. Ny rutin för samordningsteamens rapporteringsmodell beslutades. Samordningsteamens delårsrapport juli-dec 2014 samt kompletterande redovisning av statistik avseende könsfördelning presenterades. Filmprojekt om psykisk hälsa – medfinansiering med samordningsförbunden Västerås och Västra Mälardalen samt VKL beslutades. Information om uppföljningssystemet SUS lämnades. Rapport från Finsamkonferensen i Linköping 24-25/3 lämnades. Information om NNS försäkring för styrelseledamöter lämnades. Beslut om uppdatering av firmatecknare togs.

Vid höstens första möte 2015-09-17 redovisades följande ärenden. Ordförandebeslut om medfinansiering vid KUR-utbildning. Ekonomisk uppföljning t.o.m. 2015-08 samt prognos för 2015 redovisades. Delårsrapport jan-aug 2015 presenterades. Tidplan för Internkontroll 2015. Gemensamma samhälls- och hälsokommunikatörer? Idé från Köpings kommun diskuterades. Diskussion om innehåll på planeringsdagen. Kurator i samordningsteam 2016 beslut om finansiering. Information om uppföljningsverktygen SRS och ORS. Information om samverkansmöte, filmprojektet, pilotprojektet, konferens om sociala investeringar och medel för 2016 lämnades.

På årets sista möte 2015-11-25 beslutades om budget för år 2016 samt prognos för 2015 lämnades. Verksamhetsplan för 2016, med inriktning på 2017-2019 beslutades. Framställan gällande konsekvensanalys av införandet av ett länsamordningsförbund i Västmanlands län diskuterades. Lägesrapport Interkontroll. Kalendarium för styrelsemöten, ägarmöte och planeringsdag fastställdes.

Mot integrerad samverkan

Sedan ett antal år tillbaka har Norra Västmanlands Samordningsförbund valt att lämna projektfinansiering som huvudsaklig strategi för att finansiera och stödja samverkan kring personer som har samordnade rehabiliteringsbehov. Den nya strategin har, i efterhand, döpts till "integrerad samverkan" och åskådliggörs med följande bild:

I bilden kan "S" stå för samverkansinsatser men det kan också stå för en person med samordnade rehabiliteringsbehov. Till vänster visas hur samverkansinsatser och personer med samordnade behov tenderar att marginaliseras eller hamna i periferin i förhållande till praxis, uppdrag och engagemang. Till höger har istället samverkan och individer med samordnade behov hamnat i centrum i myndigheternas gemensamma arbete. Både

organisatoriskt och förhållningsmässigt är här alla delar av systemet aktiva och engagerade för målgruppen. Pilen understryker att bilden anger en önskad riktning.

Integrerad samverkan är inte en färdig destination utan en färdriktning. Den signalerar en önskan om ett fördjupat tillstånd av samverkan mellan myndigheterna, både kulturellt och strukturellt. Det är en uttalad samordningsstrategi. Den kännetecknas av organiseringar som utgår från individers behov, där myndigheter och samhälle anpassar sina insatser tillsammans med den enskilde. Konkret har detta lett till bl.a. en långsiktig satsning på de tre samordningsteamerna inom samordningsförbundets geografiska område. Samordningsteamerna är en plattform, en stadigvarande verksamhet, som drivs av myndigheterna gemensamt och som ständigt anpassar sig till rådande behov hos deltagarna och samhällets krav.

Citat från en deltagare från Hallsta/Sura teamet ("SOT"):

*Ibland vågade jag inte gå ut.
Var rädd för att nåt skulle hända.
Att jag skulle balla ur helt, få en panikattack, eller att jag skulle svimma.
Livet gick ut på att försöka ta sig till affären.
Det hände ibland att jag verkligen behövde handla mat, men vågade inte gå ut.
Så jag ransonerade det lilla jag hade kvar.*

*Det var helt omöjligt att åka hem till vänner/släktingar utanför Hallsta.
Det var liksom "Äta, hantera ångest/panik, försöka handla mat".
Allt annat försvann, jag tänkte inte på nåt annat.....*

*..... Det var hon som tvingade mig till Samordningsteamet.
Hon fick verkligen tjata ett tag, haha, och peppa mig.
För jag trodde ju inte att jag skulle klara av det.
Tänkte att jag bara slösar allas tid och energi.*

*Men vaaad hade jag gjort utan SOT?
Alltså det är ju verkligen så att det räddade mitt liv.
För det fanns inga andra alternativ, jag hade aldrig klarat av nåt annat.
För till och med det steget var extremt stort, det verkade omöjligt.*

*Jag trodde att SOT var helt fel för mig.
Men det visade ju sig att det var helt perfekt =)*

Ett annat uttryck för integrerad samverkan är den systematiska satsningen på gemensamma utbildningar med lösningsfokuserad arbetssätt som en sammanhållande röd tråd i rehabiliteringsarbetet.

Det ökade engagemanget och intresset för integrerad samverkan har märkts bland annat genom det fortsatta och utökade nätverket mellan ett femtontal samordningsförbund. En särskild sida på hemsidan samlar resurser kring den framväxande strategin. Flera förbund i Sverige tar liknande steg och förändrar sin strategiska inriktning för den finansiella samordningen. Mycket av det framväxande arbetet kring detta begrepp redovisas löpande på en särskild sida på förbundets hemsida

Återkoppling till verksamhetsplan, budget och beslut om insatser under året

Verksamhetsplanen anger huvudinriktningen för samordningsförbundets verksamhet för 2015 inom fyra målområden. Dessa fyra målområden förtydligar samordningsförbundets roll gentemot parterna, både dess utvecklande och stödjande roll, samt att bygga vidare på det förbundet har lärt sig vara framgångsfaktorer för effektivt samordningsarbete. De fyra målområden är långsiktiga och strategiska till sin karaktär. De innehåller, nedbrutet inom var och en, mål och aktiviteter för årets arbete.

Aktiviteter för samordningsförbundet under 2015

Målområde 1: Att utveckla samverkanskultur och helhetstänkande

En viktig förutsättning för effektiv samverkan och arbete mellan myndigheterna är en utvecklad samverkanskultur och ett helhetstänkande. I en väl fungerande samverkanskultur betonas partnerskap, nätverk och jämlika relationer. Det märks genom att myndigheterna har kunskap, tillit och respekt för varandras uppdrag, förutsättningar och regelverk samt respekt för varandras kunskap/kompetens. Det märks också genom att myndigheterna talar väl om varandra inför t ex klienterna/kunderna/patienterna. Den uppmuntrar vidare interaktion över myndighetsgränserna och uppskattar en mångfald av perspektiv. För att kunna utveckla en samverkanskultur och helhetstänkande är en viktig hörnsten att politiker, chefer och personal från de olika myndigheterna får möjlighet att träffas för att lära känna varandra, öka kunskapen om varandras uppdrag och arbetssätt, men inte minst för att konkret diskutera hur samverkan kan utvecklas – till gagn för de gemensamma klienterna. Gemensam kompetensutveckling är därför också en mycket viktig hörnsten i bygget av en väl fungerande samverkanskultur.

Mål och aktiviteter enligt 2015-års verksamhetsplan för målområde 1	Kommentarer
1:1 Att aktivt stödja, både formella och informella, nätverk mellan myndigheterna	Förbundet är aktiv i flera olika arbetsgrupper och nätverk lokalt, regionalt och nationellt.
1:2 Att stödja och arrangera gemensamma metod- och kompetensutvecklingsinsatser samt 1:3 Att arrangera, och ge möjlighet för, seminarier och konferenser där myndighetsföreträdare och andra kan	Fortsatt grundutbildning inom lösningsfokuserat arbetssätt, men också lösningsfokuserad ledarskapsutbildning och lösningsfokuserad fördjupningsutbildning. Medverkat till att sprida information om Länsstyrelsens seminarier inför årets ESF-utlysningar. Förbundet har medverkat med finansiering och planering av

träffas för att diskutera och vidareutveckla samarbetet runt gemensamma behovsgruppers behov	tre myndighetsgemensamma seminariedagar (s k KUR-utbildning) angående psykisk hälsa/ohälsa.
1:4 Att ge och sprida information till myndigheterna om bl.a. hur deras gemensamma ansträngningar har lett till resultat och lärande	Förbundet har varit aktivt i att sprida information på hemsidan, via nyhetsbrev samt via sociala medier. Försörjningsmålet är ett led i att beskriva hur myndigheterna lyckas motarbeta utanförskap uppgifter för helår 2015 finns inte att tillgå ännu.
1:5 Att ge förbundets nya styrelseledamöter goda förutsättningar för deras nya uppdrag, för samarbete och samverkan inom och utanför förbundsstyrelsen, genom kunskapsöverföring från den avgående styrelsen till den nya, samt att arrangera en styrelseutbildning, eventuellt tillsammans med NNS (Nationella Nätverket för Samordningsförbund) och/eller andra samordningsförbund.	Två utbildningsdagar för den nya förbundsstyrelsen har arrangerats. Den ena i februari med fokus på introduktion till arbetet och aktiviteterna i det egna förbundet. Den andra arrangerades i samarbete med de övriga två samordningsförbunden i Västmanland, med bland annat fokus på Finsam-lagstiftningen och intentionerna bakom densamma. Ola Andersson, SF Delta / NNS, var utbildningsledare.
1:6 Att informera politiker, ledning och medarbetare i medlemsmyndigheterna om förbundets insatser och hur dessa kan utvecklas och användas gemensamt.	Förbundets samordnare och ordförande har vid flera tillfällen bland annat medverkat med information vid kommunfullmäktigesammanträden samt vid partigruppsmöten.

Målområde 2: Att utveckla struktur för samordning och innovation

För att samordning ska utvecklas behövs arenor och resurser som kan förvalta och utveckla goda idéer. Formellt utgör samordningsförbundets styrelse en sådan arena och resurs. Informellt, då det ligger utanför samordningsförbundets linjeorganisation, är utvecklingsgruppen också en resurs för att stödja arbetet med utveckling av insatser. För båda är det viktigt att utveckla kapacitet som kan svara på nya utmaningar och möjligheter.

Mål och aktiviteter enligt 2015-års verksamhetsplan för målområde 2	Kommentarer
2:1 Att vidareutveckla former för att fånga upp och sprida brukarperspektivet på samordnad rehabilitering	I samband med att Samordningsteamerna har haft planeringsdagar har deltagare medverkat för att ge sitt perspektiv på hur verksamhetens/rehabiliteringen kan utvecklas. Utvärderings-/uppföljnings-instrumentet SRS/ORS som användas av teamerna bygger också på brukarmedverkan. Förbundet har i samverkan med VKL och de övriga två samordningsförbunden i Västmanland etablerat kontakt med brukarorganisationer, för diskussion om

	<p>gemensamma aktiviteter. Förbundet har medverkat finansiellt och operativt i framtagandet av en film om psykisk hälsa, som avses kunna användas i många olika forum, bl a brukarorganisationer.</p>
2:2 Att se över och utveckla samordningsförbundets utvärderingsstrategi	<p>Ett intensivt pilotarbete har pågått tillsammans med Nationella nätverket för samordningsförbund (NNS) och ett 15-tal andra samordningsförbund att utveckla utvärdering via indikatorer på framgångsrik finansiell samordning, samt mått och mätmetoder för dessa.</p>
2:3 Att arrangera minst en gemensam planeringsdag för styrelse, utvecklingsgrupp och verksamhetsledarna i samordningsteamet.	<p>Den gemensamma planeringsdagen i oktober blev inställd pga sjukdom.</p>
2:4 Att fortsätta arbeta med omvärldsbevakning och nätverk med andra samordningsförbund för att utveckla/stödja samverkan på tre nivåer: lokalt, regionalt i Östra Mellansverige och nationellt genom Nationella Nätverket för Samordningsförbunden (NNS) och Pacta	<p>Förbundet har medverkat aktivt i nätverk, lokalt i länet, regionalt i Östra Mellansverige och nationellt både via NNS och med enskilda förbund. Ordförande, två ledamöter samt förbundets samordnare deltog vid årets FINSAM-konferens i Linköping. Förbundets ESF-strateg har genom samarbete mellan förbunden i Västmanland, Uppsala och Sörmland, samt genom sin medverkan i förstudiearbetet (ESF) inom Östra Mellansverige, bidragit till att omvärldsbevaka och återföra kunskap och idéer till förbundets tjänsteman och styrelse. Tyvärr avslutade ESF-strategen sin anställning vid halvårsskiftet.</p>
2:5 Att vidareutveckla samarbetet med Västmanlands Kommuner och Landsting (VKL)	<p>De tre samordningsförbunden i Västmanland har regelbundna träffar med VKL, och ett gemensamt filmprojekt om psykisk hälsa har genomförts.</p>
2:6 Att vidareutveckla samarbetet med Länsstyrelsen och vårt samordningsförbund/samordningsförbunden i Västmanland	<p>Förbundet har medverkat vid ett flertal ESF-seminarier arrangerade av Länsstyrelsen.</p>
2:7 Att stödja, och ta stöd av, Utvecklingsgruppen i arbetet med gemensamma analyser och kartläggningar i syfte att utveckla samverkansinsatser	<p>Förbundet är sammankallande i utvecklingsgruppen och aktivt stödande för denna grups utveckling. Rapporten "Samverkande framgångsfaktorer - Exempel på framgångsrika insatser och organiseringar kring behovsgruppen utlandsfödda med omfattande samordnade rehabiliteringsbehov" presenterades under 2015. Utvecklingsgruppen har tagit initiativet till en kompetensutvecklingsinsats (s k KUR-utbildning) inom området psykisk hälsa/ohälsa</p>

2:8 Att stödja medlemmarnas eventuella ansökningar för ESF-projekt, genom kartläggning, behovsinventering, arenor för myndighetsgemensamma diskussioner/samtal samt kunskapspridning, samt	Förbundet har spridit information om kommande ESF-utlysningar, bidragit med kunskapsinhämtning bland annat via kartläggningen "Samverkande framgångsfaktorer..." (se ovan) samt via nätverk spridit information om de ESF-seminarier som Länsstyrelsen varit sammankallande till.
2:9 Att jobba fram indikatorer för integrerad samverkan som fångar förändringar på individ-, organisations- och samhällsnivå.	Förbundet har aktivt (såväl finansiellt som operativt) medverkat i det nationella pilotprojekt som genomförts under året. Pilotprojektet har inneburit att i praktiken testa ett antal indikatorer för framgångsrik finansiell samordning.
2:10 Att vidareutveckla ett samarbete med närliggande samordningsförbund i EU-programfrågor och att anlita vår gemensamma ESF-strateg för omvärldsbevakning och kunskapspridning inom området.	Förbundet har sedan januari 2014 ett formellt samarbete med fyra andra samordningsförbund (i Uppsala, Sörmland och Västmanland) om finansiering av en gemensam ESF-strategtjänst. ESF-strategen har också varit behjälplig med omvärldsbevakning kopplat till EU:s strukturfondsarbete. ESF-strategen avslutade sin anställning under 2015.
2:11 Att vid behov stödja de lokala samverksamgrupperna kommun-landsting (framför allt avseende psykisk ohälsa och missbruk)	Förbundets samordnare har under året etablerat kontakt och samarbete med lokala samverkansgruppen i Fagersta-Norberg-Skinnskatteberg.
2:12 Att fortsätta planering och genomförande av förbundets kommunikationsplan och att presentera förbundets resultat till huvudmän och andra inför att förbundet fyller tio år 2015	Rapportering har skett via hemsidan, delårsrapport samt årsredovisning, där förbundet har medverkat i fullmäktigesammanhang. Ingen specifik aktivitet har dock skett kopplat till att förbundet fyllt 10 år.

Målområde 3: Att stödja myndigheters arbete med nya arbetssätt och metoder

Detta målområde handlar om att stödja gemensam ledning av insatser, nya arbetssätt och metoder i samverkan samt samlokalisering. Ett intresse som utvecklats under senare år är att stödja utvecklingen för en mer inkluderande arbetsmarknad för personer med funktionsnedsättningar, särskilt unga vuxna. En väg kan vara via sociala företag eller i andra företag/organisationer. Att utveckla det befintliga stödet till myndigheterna i detta arbete är viktigt för att lyckas med rehabilitering.

Mål och aktiviteter enligt 2015-års verksamhetsplan för målområde 3	Kommentarer
3:1 Att fortsättningsvis, både finansiellt och processinriktat, stödja och utveckla styrgrupper och samarbetet i de av	Den i särklass största delen av förbundets medel används för att finansiera de tre samordningsteamerna i Sala, Hallsta-Sura

<p>samordningsförbundet finansierade samordningsteamen</p>	<p>respektive FNS (Fagersta/Norberg/Skinnskatteberg). Cirka 75 % av samordningsteamens deltagarna har kontakt med psykiatri. För att ytterligare stödja och stärka deltagarna har därför en kurator på heltid fördelat sin arbetstid i de tre teamen. Landstinget har för detta ändamål beviljat extra medel från sjukskrivningsmiljarden. Teamen fortsätter sitt arbete med att stödja personer som har behov av stöd från flera av våra medlemsmyndigheter och som har behov av en sammanhållen rehabilitering. Teamen drivs av medlemsmyndigheterna gemensamt, och under ledning av en styrgrupp och en verksamhetsledare per team. Samordningsteamens rapporter finns att läsa på förbundets hemsida. Förbundets samordnare är aktiv som adjungerad i styrgrupper i insatser finansierade av samordningsförbundet samt är processledare vid planeringsdagar och för erfarenhetsutbyte mellan styrgrupperna.</p>
<p>3:2 Att stödja medlemmarnas arbete med gemensamma behovsanalyser som utgår från individens behov. Behovsanalysen ska fördjupas så att den fångar både kvantitativa och kvalitativa variabler samt</p> <p>3:3 Att kartlägga och utreda samverkan via ett samarbete i Utvecklingsgruppen. En viktig del av kartläggningen är att analysera brister, men framför allt möjligheter, i samarbetet mellan de fyra samverkande parterna</p>	<p>Löpande i samordningsteamet och dess styrgrupper görs analyser om det är rätt målgrupp som remitteras till teamen. Särskild kartläggning av behoven görs i teamens årsrapporter, både kvalitativt och kvantitativt. Den externa medbedömaren har under året arbetat fram en utskrivningsmodell som har provats i teamen.</p>
<p>3:4 Att stödja utvecklingen av en mer inkluderande arbetsmarknad</p>	<p>Samordningsteamet, framför allt via arbetsförmedlaren, har många kontakter med ett stort antal arbetsgivare där möjligheter till såväl arbetsträning-, praktik- och anställningsmöjligheter diskuteras. Förbundet arrangerade tillsammans med de två andra samordningsförbunden i Västmanland en seminariedag om sociala investeringar.</p>
<p>3:5 Att fortsätta att utveckla myndighets-gemensamma kompetensutvecklings-insatser</p>	<p>Grundutbildning inom lösningsfokuserat arbetssätt, men också lösningsfokuserad ledarskapsutbildning och fördjupningsutbildning. Förbundet har också medverkat (finansiellt och operativt) i den, sedan flera år, återkommande konferensen Lösningfokuserade ledtrådar.</p>

Målområde 4: Att stödja myndigheternas arbete med gemensam resultatredovisning och incitament för samverkan

Partsgemensam rapportering och utvärdering är grundläggande för att utveckla samverkan långsiktigt. Gemensamma mål, överenskomna uppfattningar av vad ett gott resultat/utfall kan vara samt starka incitament för samverkan är viktigt för samordningsförbundet att stödja.

Mål och aktiviteter enligt 2015-års verksamhetsplan för målområde 4	Kommentarer
4:1 Att fortsättningsvis bevaka, sprida och analysera försörjningsmålet alternativt måttet helårsekvivalenter – som mått på hälsa/ohälsa hos befolkningen	Försörjningsmålet har sammanställts och på hemsidan samt via nyhetsbrev redovisats varje kvartal till och med sista kvartalet 2014. Därefter har grunduppgifterna (från Försäkringskassan) inte varit tillgängliga för förbundet.
4:2 Att stödja uppföljnings- och utvärderingsarbetet hos medlemsorganisationerna, särskilt för samordningsteamens verksamhet	Samordningsförbundet har varit aktivt som stöd i arbetet samordningsteamens rapporter.
4:3 Att aktivt beställa utvärdering och, om möjligt, utveckla vidare möjligheterna till samfälliga beställningar av utvärderingar med andra samordningsförbund eller myndigheter	Förbundet har medverkat i ett nationellt projekt ("Indikatorprojektet") för att prova indikatorer vid arbetet i samordningsteamerna. Projektet har genomförts med stöd av Nationella Nätverket för Samordningsförbud (NNS), Nationella Rådet, Örebro Universitet samt ett 20-tal samordningsförbund i landet.
4:4 Att främja arbetet för implementering av framgångsrika arbetsätt och metoder i den ordinarie verksamheten	Implementering är mer av en process numera då förbundets stöd och finansiering huvudsakligen sker via Samordningsteamens insatser och via utbildningsinsatser. Genom samordningsteamerna utvecklas nätverk med professionella och här har förbundet utvecklat stöd som förstärker implementeringen.

Insatsredovisning, individinriktade insatser

Under 2015 har fyra insatser finansierats med stöd från samordningsförbundet. Samordningsteamerna är en gemensam plattform, ett myndighetsövergripande samarbete som hanterar individer med samordnade rehabiliteringsbehov, deras steg mot arbetsmarknaden samt koordinering av myndigheters insatser.

Samordningsteamerna är stadigvarande insatser gemensamt drivna av de ingående myndigheterna. Mer information om samordningsteamerna finns på hemsidan. Under 2015 har 138 personer omfattats av dessa insatser. Resultaten varierar men av antalet avslutade är totalt sett 63% positivt utfall (dvs arbete, studier eller arbetslivsinriktad rehabilitering utan behov av samordnat stöd) trots hög grad av bidragsförsörjning (4,6 år) innan inskrivning i teamet och en ganska lång genomströmningstid (16,2 månader). Skillnaderna mellan teamens resultat har säkerligen flera orsaker, bl.a. har det varit vakant tjänst i FNS, men framgångsfaktorer som kan nämnas är samlokalisering och det lösningsfokuserade arbetssättet. Statistiken redovisas i nedanstående tabell:

Insatser	Deltagare totalt	Varav kvinnor	Varav män	Resultat (Helår)
Samordningsteam FNS	29	21	8	11 avslut, 7 (63%) når resultat arbete, studier eller arbetslivsinriktad rehab utan behov av samordnat stöd. Tid i snitt med bidragsförsörjning är 2,8 år. Genomströmningstiden är 21,1 månader.
Samordningsteam Sala	55	28	27	27 avslut, 23 (85 %) når resultat arbete, studier eller arbetslivsinriktad rehab utan behov av samordnat stöd. Tid i snitt med bidragsförsörjning är 6,4 år. Genomströmningstiden är 13 månader.
Samordningsteam Hallsta/Sura	54	27	27	24 avslut, 9 (38 %) når resultat arbete, studier eller arbetslivsinriktad rehab utan behov av samordnat stöd. Tid i snitt med bidragsförsörjning är 4,6 år. Genomströmningstiden är 14,6 månader.
Kurator till samordningsteamerna	-			Antal deltagare och resultat är integrerade i samordningsteamens tre redovisningar ovan
Totalt (antal samt i procent)	138	76 (55 %)	62 (45 %)	Hos de tre samordningsteamerna avslutade 62 personer. 39 av dessa (63 %) når resultat arbete, studier eller arbetslivsinriktad rehab utan behov av samordnat stöd. Tid i snitt med bidragsförsörjning är 4,6år. Genomströmningstiden är 16,2 månader.

Insatsredovisning, personalinriktade insatser

Under 2015 har nio utbildningsinsatser finansierats. I dessa utbildningsinsatser har 226 personer deltagit

En röd tråd genom utbildningarna är det lösningsfokuserade arbetssättet som både utvecklar ett gemensamt förhållningssätt och en evidensbaserad metodik. En annan tråd är att erbjuda en plattform för dialoger om hur samverkan kan utvecklas mellan myndigheterna och hur kunskap och relationer kan främjas avseende varandras arbete, roller och resurser. Utbildningar och seminarier är en viktig del av förbundets strategiska arbete att utveckla samverkanskultur och helhetstänkande i alla delar av organisationerna.

Nedanstående tabell redovisar deltagarantalet per utbildningsinsats samt totalen.

Utbildningsinsatser	Deltagare
Grundutbildning (nr 14) i lösningsfokuserat arbetssätt för professionella och arbetsledare	16
Fördjupningsutbildning i lösningsfokuserat arbetssätt (i samverkan med samordningsförbundet Västerås)	3
Lösningsfokuserat ledarskap (i samverkan med samordningsförbunden Västerås och Västra Mälardalen)	6
KUR-utbildning (psykisk hälsa/ohälsa)	75
Styrelseutbildningar, 2 st (för den nya förbundsstyreslen)	26
Utvecklingsdag samordningsteamerna (för teamets personal och remitterande handläggare)	30
Konferens Lösningsfokuserade ledtrådar	70
Grundutbildning (nr 15) i lösningsfokuserat arbetssätt (inställd pga sjukdom)	0
Totalt	226

Bilden nedan är från konferensen Lösningfokuserade ledtrådar hösten 2015, som arrangerades av de tre samordningsförbunden i Västmanland, och som lockade många engagerade medarbetare inom våra samverkande myndigheter i länet. Nytt för i år var att en av dagarna innehöll flera parallella workshops, där workshophållarna var lokala företrädare för våra medlemsmyndigheter, och som bjöd på sina bästa exempel på hur lösningfokus kan vara till hjälp i arbetet.

Läs gärna mer på <http://www.samordningvastmanland.se/vastmanland/dok-losningsfokus-2015.shtml>

Några röster från konferensdeltagare

"- En ögonöppnare efter den inledande workshopen som vi just varit på är att oavsett var man jobbar, så fungerar ett lösningfokuserat förhållningssätt väldigt lika och i så många olika områden - det är häftigt!"

"- Alltid trevligt med en bekräftelse på att vi gör rätt."

"- Det är viktigt att få göra övningar tillsammans med andra - det är alltid en "boost"."

Insatsredovisning, utvärderingsinsatser

Under året har tre utvärderingsinsatser beviljats medel.

Utvärderingsinsatser	Resultat
Extern utvärdering av avslutningsrutiner i samordningsteam	Ny arbetsmodell vid avslutning av deltagares medverkan i samordningsteam har arbetats fram och teamen har provat modellen.
Utvärdering av finansiell samordning – fortsättning av Indikatorprojektet	Ett konkret verktyg för mätning av 15 indikatorer för framgångsrik finansiell samordning av rehabilitering har tagits fram och testats, värderats och kvalitetssäkrats i ett pilotprojekt . Projektet stöds av Örebro universitet, Socialstyrelsen och Nationella Rådet. NNS äger projektet och ett 15-tal samordningsförbund medverkar. Projektet kommer att fortsätta under 2016.
Studentuppsats om uppföljning av några tidigare deltagare i ett av samordningsteam	http://www.samordningvastmanland.se/nv/aktuellt/documents/aktuellt-studentarbete-isabelle-jakobsson.pdf

Slutrapport gällande extern medbedömning av avslutningsrutiner i samordningsteam i Norra Västmanland.

Under 2015 har Marita Mossberg på styrelsens, för Norra Västmanlands Samordningsförbund, uppdrag tittat på möjligheten att ha likartade avslutningsrutiner i alla tre samordningsteam. Maritas uppgift blev att försöka få fram:

- Kriterier för när det är dags att avsluta deltagandet i verksamheten
- Hur ett överlämnande bör ske till andra aktörer efter att en deltagare har fullföljt tiden i teamets verksamhet samt vilken dokumentation som behövs i ett sådant läge
- Hur man ska kunna förankra bryggan över till nästa aktivitet

Genom intervjuer med handläggare och teamens personal har Marita kommit fram till några punkter som känns övergripande då det gäller avslutningsrutinerna. De är:

1. Teamet bör kontakta handläggaren om möjligt helst en månad innan avslutningsmötet och tala om att det drar ihop sig till avslut och inte en förlängning så att handläggaren har tid på sig att ordna det som krävs för nästa steg, detta för att undvika glapp i processen. Om avslutet beror på något problem som kanske kan lösas så att deltagaren kan fortsätta i verksamheten så bör man ha ett möte kring detta snabbt istället för att detta kommer upp på avslutningsmötet.
2. Avslutningsmöte ska alltid hållas om det inte finns mycket speciella skäl. Till mötet ska personer kallas som kan ha betydelse för den fortsatta planeringen och som kan ta över direkt så det inte blir något glapp till nästa steg. En ny kontaktperson bör utses som deltagaren kan vända sig till då nästa steg startar så att han/hon kan känna sig trygg om eventuella problem uppstår.
3. Skriftlig slutdokumentation ska lämnas i alla möjliga fall.

”Då det gällde uppdraget att hitta kriterier för när det är dags att avsluta deltagandet i verksamheten så upptäckte jag att det fanns en samsyn hos handläggare och teampersonal gällande detta. Samtliga ansåg att avslut borde göras då man såg att någon utveckling inte hade skett och att intresset hos deltagaren var för lågt. Det kändes dock nödvändigt att få fram mer specifika kriterier som kunde förtydliga att det var läge för avslut. Jag kom fram till några områden som det kunde vara intressant att titta på för att se om utveckling skett hos deltagarna.

För att lättare kunna observera detta så blev mitt förslag att teamens personal för varje deltagare skulle fylla i ett uppföljningsdokument. Dokumentet skulle spegla vilken utveckling som deltagaren haft på de olika områdena under en tremånadersperiod och det skulle också kunna vara ett underlag för det kommande uppföljningsmötet med handläggaren. Tanken var att dokumentet skulle ligga till grund för nästa tremånadersperiodsplanering alternativt ge underlag för att avgöra om ett avslut var aktuellt. Det kunde också bli ett viktigt underlag för slutdokumentationen då man lätt skulle kunna se och sammanställa utvecklingen på olika områden under de gångna tremånadersperioderna (eller den uppföljningsperiod som man var överens om att ha – i vissa fall kan denna förstås vara kortare).

Mitt nästa uppdrag var att fundera på hur ett överlämnande bör ske till andra aktörer efter att en deltagare har fullföljt tiden i teamets verksamhet samt vilken dokumentation som behövs i ett sådant läge. Det ingick även i uppdraget att se hur man kunde förankra bryggan över till nästa aktivitet.

Det är förstås otroligt viktigt att överlämnandet blir bra och känns tryggt för deltagaren så att denne inte tappar motivation och inte vågar ta nästa steg i sin utvecklingsprocess. Därför måste det finnas en planering som är förankrad hos deltagaren och alla inblandade och som innebär att denne kommer igång med nästa steg inom kort tid så att han/hon inte faller tillbaka i sysslolöshet.

Jag fortsatte därför på tankespåret med uppföljningsdokumentet. Om detta fyllts i kontinuerligt inför varje uppföljningstillfälle så borde det vara ganska lätt att föra över uppgifterna till ett överlämnandedokument som skulle innehålla ungefär samma områden. Mitt mål var att försöka uppfylla handläggarnas önskemål om en strukturerad, kortfattad dokumentation där enbart det viktigaste som hänt "essensen" under tiden i teamet framgick och där man fick en uppfattning om deltagarnas resurser och eventuella hinder. Mallen skulle också se till att det fanns en fortsatt åtgärd planerad, datum för denna och vem som ansvarade för att den startade. Mottagaren fick ansvaret för deltagaren och blev dess nya kontaktperson.

Det har funnits ett visst motstånd hos teamens personal när jag presenterat underlagen för dokumentation och jag har full förståelse för detta. Jag förstår att teamen inte är så förtjusta i en förändring som ger dem merarbete och som inte uppstått ur ett behov från dem själva, men jag tror att det är ett övergående skede. Dokumentation är kanske inte deras favoritområde men det är däremot en viktig del för en hel del av deras samarbetspartners. Det betyder att teamen får en skyldighet att leverera även den varan till sina uppdragsgivare. Som mottagare/handläggare vet jag av egen erfarenhet att man är tacksam om man slipper läsa en lång roman i löpande text utan istället snabbt kan få information om det viktigaste som hänt under tiden hos teamet, vad man behöver fokusera på vad gäller resurser och utvecklingsområden samt ett bra underlag för beslut om nästa steg. Jag tror att teamen kommer att vinna på att ta det merarbete som detta innebär för då är det troligt att förtroendet för teamens insatser ökar ytterligare hos deras samarbetspartners och att de får ännu fler deltagare remitterade till sin verksamhet.

Därmed överlämnar jag mina förslag till ändrade avslutningsrutiner till styrelsen. Det är upp till styrelsemedlemmarna att fatta beslut ifall dessa förändringar ska införas och om det i så fall ska vara likadant i alla tre teamen eller om det ska finnas en möjlighet för dem att använda sina egna uppföljningsinstrument istället. Uppföljningsdokumentet är utformat som en hjälp att hitta rätt tidpunkt för avslut och ett underlag för att fylla i överlämnandedokumentet men den informationen kanske kan inhämtas på annat sätt. Jag förordar att åtminstone överlämnandedokumentet blir lika i alla tre teamen."

Hämtat från Marita Mossbergs slutrapport.

Analys av det ekonomiska resultatet

Norra Västmanlands Samordningsförbund redovisar utfall för perioden 1 januari till 31 december 2015. Årsrapporten innehåller en översiktlig redogörelse över utvecklingen av samordningsförbundets verksamhet. De tilldelade medlen för året var 7 200 000 kr. Resultatet per den 31 december 2015 är 1 215 kkr. Tillsammans med årets resultat uppgår det egna kapitalet till 2 479 kkr. vid ingången av 2016.

Inför året hade Samordningsförbundet en ambition att minska det egna kapitalet. Prognosen under hösten 2015 var att det egna kapitalet skulle uppgå till 1 497 kkr. vid årets slut det blev 1 215 kkr. Samordningsteamerna har under året haft vakanta tjänster och perioder av sjukdom bland personal där det inte funnits vikarier att tillgå. Även samordnaren har varit sjukskriven under senare del av året vilket har inneburit lägre personalkostnader samt inställda utbildningar. Sammantaget har detta lett till att överskottet för 2015 har blivit relativt stort och det egna kapitalet ökat istället för minskat.

Undertecknat
Fagersta den 9 mars 2016

Mariette Sjölund
Styrelseordförande

Hans Söderström
Vice ordförande

Patrik Boström
Ordinarie ledamot

Elisabeth Åberg
Ordinarie ledamot

Christer Eriksson
Ordinarie ledamot

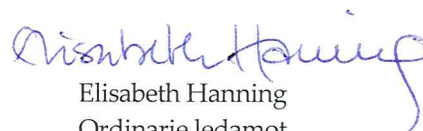
Anna-Maria Magnusson
Ordinarie ledamot

Annika Hedberg Roth
Ordinarie ledamot

Lena Eldstahl
Ordinarie ledamot

Elisabeth Hanning
Ordinarie ledamot

Ann Åkerlund Rilegård
Samordnare

Vår revisionsberättelse har avgivits 2016-05-03

Helmut Hoffmann
Revisor

Elisabeth Löf
Revisor

Elvira Hendeby
Revisor

Redovisningsprinciper

Redovisningsmallens dokument

Resultaträkningen

Sammanfattar kostnader och intäkter samt visar årets förändring av det egna kapitalet.

Balansräkningen

Visar samordningsförbundets ekonomiska ställning på bokslutsdagen.

Värdering

Övergripande värderingsprincip är försiktighetsprincipen, vilket medför att skulder inte får undervärderas respektive att tillgång inte får övervärderas.

Leverantörsfakturor och utställda fakturor

Periodisering har gjorts av leverantörsfakturor och utställda fakturor med väsentligt belopp.

Leasingavtal

Rekommendation nr 13.1.2006 gällande Redovisning av leasingavtal innebär att klassificering ska göras av leasingavtal, antingen finansiellt eller operationellt. Leasingavtal inom Norra Västmanlands Samordningsförbund är klassificerade som operationella.

Resultaträkning

Belopp i kkr.	Not	Bokslut	Budget	Bokslut
		2014	2015	2015
Verksamhetens intäkter	1	7 200	8 024	7 892
Verksamhetens kostnader	1	-8 208	-8 104	-6 679
Verksamhetens nettokostnader		-1 206	-80	1 213
Finansiella intäkter	2	31		6
Finansiella kostnader	2	-4	-2	-4
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto		-1 179	-82	1 215
Årets resultat		-1 179	-82	1 215

Finansieringsanalys

(kkkr.)	Not	141231	151231
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		-1 179	1 215
Justering för ökning av pensionsavsättning		5	19
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		- 1 174	1 234
+/- Minskning/ökning övriga kortfristiga fordringar	3	220	-15
+/- Ökning/Minskning övriga kortfristiga skulder	6	-424	71
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-1 378	1 290
Årets kassaflöde		- 1 378	1 290
Likvida medel vid årets början	4	4 466	3 088
Likvida medel vid årets slut	4	3 088	4 378
<i>Specifikation till årets kassaflöde</i>			
+/- Ökning/minskning kassa och bank	4	-1 378	1 290
Årets kassaflöde		-1 378	1 290

Balansräkning

Kkr	Not	141231	151231
Tillgångar			
<i>Omsättningstillgångar</i>			
Kortfristiga fordringar	3	41	56
Kassa och bank	4	3 088	4 378
Summa omsättningstillgångar		3 129	4 434
Summa tillgångar		3 129	4 434
Skulder och eget kapital			
<i>Eget kapital</i>			
Eget kapital	5	1 264	2 479
därav årets resultat		-1 179	1 215
Summa eget kapital		1 264	2 479
Skulder			
Avsättningar			
Avsättning pensioner	6	142	160
Summa avsättningar		142	160
Kortfristiga skulder	7	1 723	1 794
Summa kortfristiga skulder		1 734	1 794
Summa skulder och eget kapital		3 129	4 434

Noter

Noter		
(kkr)	2014	2015
1 Verksamhetens intäkter och kostnader		
Intäkter enligt redovisning	7 002	7 892
Kostnader enligt redovisning	-8 208	-6 679
Verksamhetens nettokostnader	-1 206	1 213
Medlemsbidrag Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	3 500	3 600
Medlemsbidrag Landstinget Västmanland	1 750	2 472
Medlemsbidrag Fagersta kommun	321	338
Medlemsbidrag Norbergs kommun	140	145
Medlemsbidrag Skinnskattebergs kommun	110	113
Medlemsbidrag Sala kommun	544	564
Medlemsbidrag Hallstahammars kommun	388	403
Medlemsbidrag Surahammars kommun	246	256
Övriga intäkter	2	
Summa	7 002	7 892
I verksamhetens kostnader ingår		
Administrativa kostnader	1 199	1 017
Kurskostnader	28	55
Arvoden	167	228
Kostnader för projekt	6 814	5 379
Summa	8 208	6 679
2 Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	31	6
Finansiella intäkter	31	6
Bankkostnader	2	2
Finansiell kostnad avsättning pensioner	2	2
Finansiella kostnader	4	4
3 Kortfristiga fordringar		
Interimsfordringar	8	15
Kundfordringar		13
Övriga fordringar	32	28
Summa kortfristiga fordringar	41	56

Noter (kkkr) forts	2014	2015
4 Kassa och bank		
Bank/plusgiro	3 088	4 378
Summa plusgiro	3 088	4 378
5 Eget kapital		
Ingående eget kapital	2 433	1 264
Årets resultat	-1 179	1 215
Summa eget kapital	1 264	2 479
Avsättningar		
Avsättning pensionsskuld	114	129
Avsättning löneskatt pensionsskuld	28	31
Summa avsättningar	142	160
Anläggningsskapital utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder/avsättningar	-142	-160
Rörelsekapitalet utgör skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder	1 406	2 639
Summa eget kapital	1 264	2 479
7 Kortfristiga skulder		
Interimsskulder	9	3
Semesterlöneskuld	28	50
Leverantörsskulder	1 624	1 678
Prelskatt löner	16	11
Lagstadgad arbetsgivaravgift	15	12
Pensionskostnad individuell del	20	23
Upplupen särskild löneskatt individuell del	12	17
	1 723	1 794

Driftsredovisning 2015

Driftredovisning

(kkr) ID	Årsbudget		B O K S L U T 2 0 1 5			Bokslut 2014
	2015	Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvik	
Norra Västmanlands Samordningsförbund						
1000 Styrelsen	-6 815,5	306,0	7 200,0	-6 894,0	78,5	-6 735,3
1001 Gemensam administration	1 127,5	964,3	6,0	958,3	169,2	1 055,6
1003 Bilkonto	65,0	33,4	0,0	33,4	31,6	45,0
1024 Sjukintygsworkshop						23,6
1026 Länsgem Utbildningsinsatser	75,0	25,1	10,1	15,0	60,0	99,8
1027 Utvärdering LF/MI						49,5
1034 GULF 12						49,1
1036 Vidareutbildning LF						20,4
1045 GULF 7 Ungdom						19,3
1063 Samordningsteamet FNS	1 850,0	1 472,2	0,0	1 472,2	377,8	1 753,0
1064 Samordningsteamet Sala	1 850,0	1 718,7	0,0	1 718,7	131,3	1 891,0
1065 Samordningsteamet Hallst/Sura	1 850,0	1 430,4	0,0	1 430,4	419,6	2 036,5
1066 Extern medbedömning	40,0	39,4	0,0	39,4	0,6	82,7
1067 Kutator	0,0	627,9	671,0	-43,1	43,1	611,7
1068 Utvärdering Integrerad samverkan						53,0
1069 LF 13	0,0	14,9	0,0	14,9	-14,9	122,1
1072 Utbildningsdag SRS/ORS						2,2
1073 KUR-Utbildning	0,0	25,1	0,0	25,1	-25,1	
1083 Gulf 14	0,0	5,1	10,5	-5,4	5,4	
1084 Gulf 15	0,0	0,1	0,0	0,1	-0,1	
1085 Repetitionsutbildning LF	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
1086 Andra utbildningsinsatser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
1087 Övriga utbildningsinsatser	40,0	20,0	0,0	20,0	20,0	
Summa kommunfullmäktige	82,0	6 682,3	7 897,6	-1 215,3	1 297,3	1 179,0

Delårsrapport 1 2016

Förord

Delårsrapport 1 2016 omfattar dels ett delårsbokslut per 2016-04-30, dels en helårsprognos som bygger på detta bokslut.

Delårsbokslutet omfattar en redovisning av målområdena En god och jämlik vård och hälsa, En livskraftig region, Nöjda och trygga invånare, En säker och kostnadseffektiv verksamhet av god kvalitet, Stolta och engagerade medarbetare och uppdragstagare samt En stark och uthållig ekonomi. Därefter följer Bolag och samverkansorgan.

Helårsprognosen inleds med bedömning av måluppfyllelsen för de mål som är beslutade att följas upp i delårsrapporterna. Därefter följer en ekonomisk helårsprognos samt ekonomiska dokument.

Under avsnittet Framtid finns en samhällsekonomisk bedömning samt konsekvenser för landstinget.

Sammanfattning

Årets fyra första månader visar några förbättringar jämfört med årsbokslutet 2015. För tillgängligheten, nöjdheten med kollektivtrafiken och användandet av inhyrda läkare inom den landstingsdrivna primärvården syns positiva trender. Fortfarande finns en tröghet att genomföra vissa större fastighetsinvesteringar enligt plan.

Under första delen av 2016 slutfördes arbetet med framtagandet av program för hälsoinriktat arbete. En revision har genomförts gällande Mitt hjärtas sjukhusverksamhet, som underlag för ställningstagande till uppdrag och driftsform i Fagersta efter avslutad avtalsperiod.

En ny generation banbrytande läkemedel mot hepatit C introducerades under 2014 – 2015 och tillhör nu de mest kostsamma läkemedelsgrupperna. Ett program för Patientsäkerhetsarbetet skall läggas fast för den fortsatta inriktningen flera år framåt.

Flera positiva steg ses vad gäller tillgänglighet till vård, både inom primärvården och den specialiserade somatiska och psykiatriska vården. Värt att notera är att Västmanland i mars var bästa landsting i Sverige vad gäller besök. Väntetider för operation/åtgärd samt för första besök till BUP har dock blivit längre.

Den positiva trenden vad gäller Nöjd kundindex resultaten för kollektivtrafiken fortsätter. För första gången någonsin har Västmanland som län Sveriges mest nöjda resenärer det första tertialet i år.

Översynen av personal- och arbetsgivarpolitiken har tagit viktiga steg genom koncernledningsbeslut om gapanalys och strategiska vägval för utveckling av landstingets organisationskultur. Medarbetarpolicyn är under implementering i förvaltningar och bolag. Sjukfrånvaron fortsätter att vara på en högre nivå jämfört med föregående år och insatserna behöver intensifieras. Trots minskningen av inhyrda läkare inom primärvården har landstinget totalt en ökning av inhyrd personal. För sjuksköterskor har det skett mer än en fördubbling jämfört med första tertialet 2015.

Den ekonomiska helårsprognosen uppgår till 90 miljoner kronor. Budgeterat resultat är 100 miljoner kronor. Att det ekonomiska resultatet nästan nås trots att verksamheterna inte drivs inom given ram/fastställd budget beror på högre statsbidrag än budgeterat samt beräknat överskott i styrelsens anslag. För att komma tillrätta med obalanserna pågår en mängd aktiviteter. Primärvårdens resultat till och med april och prognos för helåret, visar förbättringar jämfört med 2015.

Innehållsförteckning

	Sidnr
Delårsbokslut 2016-04-30	5
En god och jämlik vård och hälsa	● 5
En livskraftig region	● 7
Nöjda och trygga invånare	● 9
En säker och kostnadseffektiv verksamhet av god kvalitet	● 11
Stolta och engagerade medarbetare och uppdragstagare	● 13
En stark och uthållig ekonomi	● 15
Bolag och samverkansorgan	● 19
Helårsprognos 2016 utifrån utfall t o m april	20
Måluppfyllelse av landstingets mål	● 20
En stark och uthållig ekonomi – helårsprognos	21
Framtiden	24
Ekonomiska dokument	
Driftredovisning	● 25
Resultaträkning	26
Investeringsredovisning	● 27
Kassaflödesanalys	27
Balansräkning	28
Redovisningsprinciper	28

● Förvaltningsberättelse

Delårsbokslut 2016-04-30

EN GOD OCH JÄMLIK VÅRD OCH HÄLSA

Landstingsfullmäktige har fastställt följande intention, mål och uppdrag för målområdet.

Intention	
Hälsoläget i Västmanland är jämlikt och invånarna upplever att de har en god fysisk och psykisk hälsa och får god vård på lika villkor.	
Resultatmål	Frekvens
Andelen invånare med självupplevd god hälsa ska öka	Vart fjärde år
Skillnaden i självupplevd hälsa mellan socioekonomiska grupper ska minska	Vart fjärde år
Tandhälsan i befolkningen ska förbättras	Vart fjärde år
Skillnaden i tandhälsa mellan socioekonomiska grupper ska minska	Vart fjärde år
Den medicinska kvaliteten (enligt Öppna jämförelser) ska stå sig väl i nationell jämförelse	År
Processmål	Frekvens
Respektive program eller verksamhetsplan följs och måluppfyllelse nås enligt plan <ul style="list-style-type: none">• Program för Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård• Socialstyrelsens nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder• Utvecklingsplan för psykisk hälsa för barn och unga vuxna åren 2015–2018 (Länsstrategin)• Barntandvårdsprogram• Program för sexuell hälsa• Våld i nära relationer	År
Uppdrag till landstingsstyrelsen	
I planeringsförutsättningarna ge berörda nämnder/förvaltningar i uppdrag att fortsätta arbetet utifrån framtagna mål och/eller handlingsplaner.	
I planeringsförutsättningarna ska nyttjande av Hälsocenter särskilt beaktas.	

Samlad bedömning av arbetet inom målområdet

Arbetet inom målområdet pågår enligt plan. Under första delen av 2016 slutfördes arbetet med framtagandet av program för hälsoinriktat arbete.

Hälsocentren har genomfört många externa informations- och marknadsföringstillfällen riktade mot befolkningen och olika samverkanspartners.

En revision har genomförts gällande Mitt hjärtas sjukhusverksamhet, som underlag för ställningstagande till uppdrag och driftsform i Fagersta efter avslutad avtalsperiod. Formellt beslut kommer att fattas under hösten.

Ett omfattande arbete har startat för att säkerställa goda rutiner med anledning av fallen med den multiresistenta tarmbakterien VRE på Västmanlands sjukhus Västerås.

En ny generation banbrytande läkemedel mot hepatit C introducerades under 2014 – 2015 och tillhör nu de mest kostsamma läkemedelsgrupperna. Flera effektiva men kostnadsdrivande läkemedel har nyligen eller kommer snart att introduceras, bland annat inom onkologi.

Samverkan kring det hälsoinriktade arbetet

Samverkan kring det hälsoinriktade arbetet med olika aktörer fortsätter och blir allt viktigare. Insatser gente-

mot Västmanlands befolkning måste även vidareutvecklas och insatserna måste värderas långsiktigt.

Rapporten om hälsorelaterad livskvalitet bland unga i Västmanland publicerades under april. För att få ett bredare jämförelsematerial, och för att möjliggöra fler gemensamma analyser, intensifierar landstinget sitt samarbete med närliggande län, Uppsala, Sörmland och Örebro inför Liv och Hälsa Ung 2017.

Planering inför 2016 års uppföljning av hälsoläget bland vuxna via enkätundersökningen Hälsa på lika villkor har fortsatt med närliggande landsting. Upphandlingen av genomförandet av undersökningen har dock överklagats till förvaltningsrätten, vilket lett till att undersökningen fått skjutas upp till våren 2017.

Samordningsförbunden

En ledarskapsutbildning över myndighetsgränserna har tagits fram av de fyra parterna i förbunden (landstinget, kommunerna, arbetsförmedlingen och försäkringskassan) tillsammans med Ledarskapsakademien. Syftet är utvecklad kommunikation, bästa möjliga bemötande och ökad samverkan för önskad utveckling på strategisk och operativ nivå.

Program för hälsoinriktat arbete

Under första delen av 2016 slutfördes arbetet med framtagande av program för hälsoinriktat arbete som startades 2015. Uppdraget att sammanställa de styrande dokumenten inom det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet till ett dokument genomfördes och har antagits av landstingsfullmäktige. Till programmet finns en handlingsplan där aktiviteter som konkretiserar målen i programmet finns beskrivna. Aktiviteterna ska vara ett stöd i framtagandet av förvaltnings- och verksamhetsplaner.

Hälsocentren

Hälsocentren har genomfört många externa informations- och marknadsföringstillfällen riktade till befolkningen och olika samverkanspartners, hittills under 2016 har cirka 685 personer deltagit. Hälsocentren erbjuder också drop-in tider och hittills under 2016 har 563 personer kommit på drop-in- tiderna på de fyra Hälsocentren.

På uppdrag av landstingsstyrelsen pågår en extern utvärdering angående hälsocentrens verksamhet.

Minskat tobaksbruk

Tobaksenheten medverkar i landstingets delprojekt för rökstopp för personer med diagnosen KOL. Delprojektet är en del av Nätverket för hälsofrämjande hälso- och sjukvårds (HFS) nationella projekt "Rökstopp inför planerad hälso- och sjukvård".

För att utveckla landstingets totala arbete avseende minskat tobaksbruk genomförs under våren en landstingsintern utredning.

Hjälpmedelsförskrivning

Utbildningar riktade till hjälpmedelsförskrivarna i Västmanland har genomförts för att få patienten mer delaktig i att hitta lösningar i förskrivningen av hjälpmedel.

Jourmottagning Västerås

Jourmottagningen i Västerås startade enligt plan den 4 april. Antalet besökande verkar efter drygt en månad relativt väl följa de planerade nivåerna. Samverkan med sjukhuset fungerar väl.

Nationella jämförelser vid omhändertagande av kroniskt sjuka

Inom landstinget har ett arbete påbörjats för att tillsammans med andra landsting/regioner kunna delta i det nationella systemet Primärvårdskvalitet. På några års sikt kommer allmänheten att kunna hämta kvalitetsdata via den nationella databasen för att jämföra vårdcentralernas omhändertagande av kroniskt sjuka.

Asylsökande

Flyktingsituationens akuta fas vad gäller hälsosamtal och övrig vård för asylsökande har generellt sett hanterats utan större belastning på vårdcentralerna, med undantag främst av Fagersta och Norberg. Genom att Asyl- och integrationshälsan har gjort omfattande insatser i länet har detta kunnat genomföras.

Utbildning av förtroendevalda i folkhälsa

Under våren har Kompetenscentrum för hälsa genomfört en fjärde utbildning för förtroendevalda i folkhälsa för både landstings- och kommunpolitiker där ett tiotal deltog. I utvärderingen har alla deltagare svarat att de kommer att ha nytta av informationen i sitt arbete.

EN LIVSKRAFTIG REGION

Landstingsfullmäktige har fastställt följande intention, mål och uppdrag för målområdet.

Intention	
Västmanlands invånare och aktörer uppfattar att länet är attraktivt att leva och verka i och fler vill etablera sig i länet.	
Resultatmål	Frekvens
Andel invånare och aktörer som uppfattar att länet är attraktivt att leva och verka i ska öka.	År
Processmål	Frekvens
Respektive program eller verksamhetsplan följs och måluppfyllelse nås enligt plan. <ul style="list-style-type: none">• Regional kulturplan• Trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafik Landstinget bidrar aktivt till måluppfyllelse i följande planer: <ul style="list-style-type: none">• Regional utvecklingsplan• Affärsplan Västmanland	År
Uppdrag till landstingsstyrelsen	
Ge berörda nämnder/förvaltningar i uppdrag att fortsätta arbetet utifrån framtagna mål och/eller handlingsplaner.	
I planeringsförutsättningarna till berörda nämnder/verksamheter arbeta in följande processmål: <ul style="list-style-type: none">• Kollektivtrafikens marknadsandel ska öka år från år.• Antalet utbudskm/invånare ska öka.• Antalet besökare inom länsteatern, länsmusiken och länsmuséet ska öka i ett länsperspektiv.	

Samlad bedömning av arbetet inom målområdet

Arbetet inom respektive program och styrdokument det vill säga Regional kulturplan, Trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafiken, Regional utvecklingsplan och Affärsplan Västmanland pågår. Bedömningen är att merparten av det som ska uppnås enligt programmen och styrdokumenterna kommer att nås.

Regionalt utvecklingsprogram

Det regionala utvecklingsprogrammet (RUP) är en strategi för en långsiktigt hållbar tillväxt i hela Västmanlands län.

Landstinget är en aktiv part gällande frågor som är viktiga för länets utveckling. RUP har sex fokusområden: god livsmiljö, rätt kompetens, dynamiskt näringsliv, effektiva kommunikationer, hållbar energianvändning och klimatanpassning samt stark regional attraktivitet.

Länsstyrelsen följer indikatorerna och kommer att genomföra ett uppföljningsmöte under första halvåret 2016, utifrån att de är regionalt utvecklingsansvariga i Västmanland. I nästa delårsrapport kommer delar från uppföljningen att redovisas.

Kulturplan

Arbete fortsätter med de prioriterade områdena samt utvecklingsområdena i den regionala kulturplanen. Ett utvecklingsarbete som pågår är regional bibliotekssamverkan i länet, som syftar till en gemensam webbportal, katalog och lånekort.

Kulturprojektet Läget som utgår från undersökningen Liv – hälsa – ung, har utökats med aktiviteter för barn- och ungdomar som går i särskola i länet.

Innovationsarbetet

Landstinget Västmanland bedriver innovationsarbete genom Innovationsluss, Testmiljö och specifika projekt. Detta sker med koppling till området Hälsa och välfärd inom Affärsplan Västmanland. Inom landstinget pågår utvecklingsarbete för att bättre samordna arbetet med innovationsstöd. Från årsskiftet har organisationen permanentats inom landstinget.

I februari beslutade fullmäktige att inrätta en forsknings- och innovationsstiftelse för att ytterligare främja forskning och innovationer.

Digital agenda

Digital agenda kommer att definieras så att alla parter arbetar utifrån en gemensam bild i länet. Arbetet bedrivs i samarbete med kommunerna och länsstyrelsen. Det handlar om många saker, till exempel hur vi kan använda våra nät och digital teknik för att utveckla näringslivet, bidra till en effektivare och tillgängligare offentlig verksamhet, hur sjukvården kan använda IT och moderna kommunikationslösningar för att förbättra folkhälsan och hur vi kan hjälpa barn efter skoltiden att vara väl rustade för en arbetsmarknad som kräver goda IT-kunskaper. Den 21 april genomfördes ett gemensamt länsseminarium.

Regionkommun 2017

Stora steg har tagits på vägen att bilda regionkommun 2017. Regeringen har lagt förslag som innebär att landstingets ansökan om att få ta över det regionala utvecklingsansvaret från staten ska beviljas. Förslaget är sänt till lagrådet på remiss och riksdagen kommer därefter att ta beslut om den nödvändiga lagändringen. Riksdagsbeslutet kommer troligen i oktober 2016.

En politisk styrgrupp som består av företrädare för kommunerna och landstinget leder arbetet för att förbereda regionkommunbildningen 2017. Kommunerna och landstinget har enats om att från 2017 samverka om de regionala utvecklingsfrågorna, och övriga frågor som har betydelse för den regionala utvecklingen i länet, inom ramen för regionens organisation. Under vintern/våren har arbetet i huvudsak inriktats mot att diskutera hur samverkansstrukturen ska se ut. Flera workshops har genomförts med ledande politiker och tjänstemän i kommunerna och landstinget. Styrgruppens förslag har därefter varit på remiss till kommunerna och landstinget.

I styrgruppens slutliga förslag till överenskommelse föreslås att en strategisk regional beredning inrättas knuten till regionstyrelsen. I den strategiska regionala beredningen ska det finnas två representanter per kommun och mellan 5-10 representanter från regionen. Därutöver föreslås tre politiska samverkansgrupper inom områdena barn/unga, äldre och kultur. Även andra former för samverkan kan bli aktuellt, i tillfälliga eller mer permanenta grupper. Kommunerna och landstinget ska i sina respektive fullmäktigeförsamlingar fatta beslut om att teckna överenskommelsen innan juni månads utgång 2016.

Arbetet inriktas nu på att förhandla med länsstyrelsen om det övertagande av verksamhet som blir en följd av riksdagsbeslutet. Samtidigt förbereds även det övertagande av verksamhet från Västmanlands Kommuner och Landsting (VKL) som blir en följd av politikens beslut om att samverka i de regionala frågorna inom ramen för regionens organisation. Ett genomförandeprojekt är inrättat i landstinget för att förbereda och genomföra de åtgärder som behövs i landstingets organisation inför 2017.

Storregionfrågan

Parallellt är storregionfrågan mycket aktuell. Landstingsstyrelsens ordförande Denise Norström, oppositionsråd Thomas Högström och kommunstyrelsens ordförande i Västerås Anders Teljebäck är utsedda att företräda Västmanland i samrådet med Indelningskommittén. Kommittén, som består av tidigare landshövding Barbro Holmberg och EU-parlamentarikern Kent Johansson, har lämnat sin första delrapport. De har ritat en karta som beskriver en ny läns- och landstingsindelning i 6 nya geografiska områden. Västmanland ritas tillsammans med Dalarna, Gävleborg, Uppsala, Örebro och Sörmland in en ny storregion. Kommittén ska i juni lämna ett delbetänkande och även föreslå om den föreslagna regionförändringen ska ske från år 2019 eller från 2023.

NÖJDA OCH TRYGGA INVÅNARE

Landstingsfullmäktige har fastställt följande intention, mål och uppdrag för målområdet.

Intention	
Västmanlands invånare har förtroende för och är nöjda med landstingets tjänster.	
Resultatmål	Frekvens
Invånarnas förtroende för landstingets hälso- och sjukvård ska öka år från år.	År
Andel invånare som anser att väntetiderna i hälso- och sjukvården är rimliga ska öka år från år.	År
Andel patienter som får sin vård minst enligt vårdgarantin ska öka år från år.	Delår, År
Andel invånare som är nöjd med kollektivtrafiken ska öka år från år.	År
Andel resenärer som är nöjd med kollektivtrafiken ska vidmakthållas eller öka.	År
Processmål	Frekvens
Respektive program eller verksamhetsplan följs och måluppfyllelse nås enligt plan <ul style="list-style-type: none"> • Strategi för tillgänglighet och handlingsplan • Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning • Handlingsprogram för barnkonventionen i LTV 2014 • LTV:s e-hälsoplan • Trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafik 	År
Uppdrag till landstingsstyrelsen	
Utarbeta handlingsplan för att realisera beslut att anta Samverkansnämndens strategi för ökad delaktighet i hälso- och sjukvården för patienter, närstående och patient- och brukarorganisation.	
Ge berörda nämnder/förvaltningar i uppdrag att fortsätta arbetet utifrån framtagna mål och/eller handlingsplaner.	
I planeringsförutsättningarna till berörda nämnder/förvaltningar fortsätta följa processmål: <ul style="list-style-type: none"> • Ökad användning av MVK • Ökad tillgänglighet till 1177 • Preciserade väntetider i vården 	

Samlad bedömning av arbetet inom målområdet

Flera positiva steg ses vad gäller tillgänglighet till vård, både inom primärvården och den specialiserade somatiska och psykiatriska vården. Värt att notera är att Västmanland i mars var bästa landsting i Sverige vad gäller besök. Väntetider för operation/åtgärd samt för första besök till BUP har dock blivit längre.

Året har inletts med fortsatt fokus på att utveckla och marknadsföra 1177 Vårdguidens e-tjänster.

Den positiva trenden vad gäller Nöjd kundindex resultatet (NKI) för kollektivtrafiken fortsätter. För första gången någonsin har Västmanland som län Sveriges mest nöjda resenärer det första tertialet i år.

Tillgänglighet vård

Inom primärvården uppgick tillgängligheten på telefon vid utgången av april till 91 % och för besök 89 %. Inom den specialiserade vården, somatisk och psykiatrisk, var tillgängligheten till besök 96 % och till operation/åtgärd 80 %.

Andel patienter som fått besök/åtgärd inom 60/60 dagar i sjukhusvården var 78 % respektive 65 %.

Andel patienter som väntat mindre än fyra timmar på akutmottagningen ligger kvar på samma nivå som vid ingången av året, 68 %. Vårdplatssituationen bidrar till att väntetiderna på akutmottagningarna inte når 75 %.

Inom primärvården påverkar pågående förbättring av läkarbemanningen tillgängligheten i positiv riktning. Inom specialistvården har en liten förbättring skett under årets första månader. Att landstinget för besök nådde upp till 95 % i mars är ett bra resultat, jämfört med resultatet för riket som var 82 %. Landstinget Västmanland var då bästa landsting. Största anledningen till längre väntetider för operation/åtgärd är den reducerade kapaciteten på operationskliniken.

Tillgänglighet psykiatri

Vid utgången av april var andel patienter som fått besök/åtgärd inom 30/30 dagar hos BUP för besök 62 % och för påbörjad utredning/behandling 91 %.

Andel patienter som fått besök inom 60 dagar hos vuxenpsykiatri var 91 %.

Väntetiderna för första besök till BUP har ökat, men förhoppningen är att resultatet ska förbättras under året. Ny analys och åtgärdsplan tas fram under maj. Väntetiderna ska följas upp både 15:e och sista dag varje månad. Tider för nybesök ska örönmärkas för att säkerställa att resurser finns för uppdraget.

Målet för vuxenpsykiatri (helår) är på god väg att uppnås.

Invånartjänster

Vid utgången av april var andelen invånare som skapat "konto" i 1177 Vårdguidens e-tjänster uppe i 33 %. Utsikterna att nå målet på 35 % är goda.

När det gäller 1177 på telefon har målet ändrats, då man från nationellt håll valt att sluta mäta enligt tidigare mål. Nytt, mätbart mål, är därför "Medelväntetid för besvarade samtal ska minska" och målvärdet för 2016 är 10 minuter.

Antalet som ringer 1177 Vårdguiden har fortsatt att öka under årets första månader. Medelväntetid för besvarade samtal var vid utgången av april 15 minuter. För att nå målet vidtas en rad åtgärder och utifrån dessa beräknas 1177 på telefon nå landstingets målvärde helår 2016 – 10 minuters väntetid.

Kollektivtrafiken

Nöjd Kund Index för årets fyra första månader uppgår till 78 % jämfört med 73 % motsvarande period föregående år.

Nöjdheten hos allmänheten ligger kvar på 55 % och nöjdheten med senaste resan är 86 %.

Resultatet innebär att Västmanland som län för första gången någonsin har Sveriges mest nöjda resenärer det första tertialet i år. Även bland allmänheten når länet en historisk hög placering (3:e plats) vad gäller den sammanfattande nöjdheten.

EN SÄKER OCH KOSTNADSEFFEKTIV VERKSAMHET AV GOD KVALITET

Landstingsfullmäktige har fastställt följande intention, mål och uppdrag för målområdet.

Intention	
Landstingets verksamheter utförs på rätt nivå i säkra, sammanhållna processer och med god hushållning av resurserna.	
Resultatmål	Frekvens
Antal patienter som drabbas av allvarlig vårdskada ska minska	År
Patienterna ska få en större andel av sin öppenvård i primärvården	År
Landstingets negativa miljöpåverkan ska minska enligt plan	År
Verksamheten ska bedrivas effektivt med god kostnadskontroll	År
Processmål	Frekvens
Respektive program eller verksamhetsplan följs och måluppfyllelse nås enligt plan <ul style="list-style-type: none"> • Verksamhetsplaner för patientsäkerhetsarbete samt för allmän säkerhet, informationssäkerhet, kris och katastrofmedicin och strålsäkerhet • Program för processutveckling och handlingsplan • Nationella riktlinjer • Primärvårdsprogrammet • Miljöprogram • Trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafik 	År
Uppdrag till landstingsstyrelsen	
I planeringsförutsättningarna ge berörda nämnder/förvaltningar i uppdrag att fortsätta arbetet utifrån framtagna mål och/eller handlingsplaner.	
Fortsätta arbetet med nya lösningar för förbättrad kompetensanvändning och vårdnära service.	
Fortsätta arbetet med Hälso- och sjukvård 2025 och utifrån denna ta fram en handlingsplan för utformning av vårdutbud och val av strategiska samarbeten inom och utom regionen.	

Samlad bedömning av arbetet inom målområdet

Arbetet inom målområdet pågår enligt plan. Ett program för Patientsäkerhetsarbetet skall läggas fast för den fortsatta inriktningen flera år framåt. Implementeringen av handlingsplanen för Suicidprevention pågår.

För att kunna följa landstingets processutveckling över tid, kommer en årlig mätning av landstingets processmognad att ske. En första mätning har genomförts.

Patientsäkerhetsarbetet

En grundpelare för att kunna ge god vård är att upprätthålla och ytterligare förbättra den goda patientsäkerheten Landstinget Västmanland uppnått.

De övergripande målen ligger fast:

- Minska antalet vårdskador; en nollvision för undvikbara skador.
- En patientsäkerhetskultur som kännetecknas av patientens delaktighet och medverkan samt ett förebyggande arbetssätt.

Ett program för Patientsäkerhetsarbetet skall läggas fast för den fortsatta inriktningen flera år framåt. Detta skall politiskt förankras under 2016 och är ett led i landstingets styrning av patientsäkerhetsarbetet.

Programmet kommer att ta fasta på de långsiktiga målen:

- Behålla vårdrelaterade infektioner <5%
- Minska trycksår grad 2-4 till <5%
- Några allvarliga vårdskador orsakade av fall får ej förekomma
- Antalet suicid och suicidförsök skall halveras till år 2020
- Patientmedverkan skall fortsätta stärkas

Aktiviteter under 2016

- Under 2016 görs analyser och projektformuleringar utifrån standardiserade avvikelserapporter på tre nivåer; verksamhet, förvaltning samt koncernnivå.
- Vid utgången av 2016 ska 100 % av berörda vårdcentraler ha genomgått utbildning patientsäkerhet.
- Vid utgången av 2016 ska markörbaserad journalgranskning (MJG) användas som ett verktyg för vårdskadeidentifiering inom såväl Västmanlands sjukhus som inom Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet.
- Under 2016 kommer upphandling och introduktion av personal från bemanningsföretag vara minutiöst kontrollerad så att vården är säker.

För fjärde året i rad genomfördes patientsäkerhetens dag där alla medarbetare och invånare bjudits in att ta del av det stora arbete som pågår för en säkrare vård i Landstinget Västmanland.

Meningen med dagen var att visa hur landstinget arbetar med att förebygga risker och misstag som kan leda till vårdskador.

Program för processutveckling och handlingsplan

Arbete fortgår i enlighet med programmet för processutveckling. Programmet gäller för perioden 2015 – 2018 och innehåller aktiviteter i syfte att skapa förutsättningar för landstinget att nå målet att bli en linjeorganisation med processtöd. Som ett led i arbetet, coachas och utbildas processägare, processledare, chefer och ledare i landstingets metoder och verktyg i syfte att ge hjälp till självhjälp för fortsatt arbete med processutveckling.

För att kunna följa landstingets processutveckling över tid, kommer en årlig mätning av landstingets processmognad att ske. En första mätning har genomförts som ger en bild av nuläget och något att jämföra emot.

Resultatet visade medelvärdet 3,7 på en 10-gradig skala och förhoppningen är att satsningarna på landstingets processutvecklingsarbete ska bidra till en kontinuerlig ökning av processmognaden och bästa användning av resurserna.

Ett större processutvecklingsarbete avslutades under kvartal ett (Neuropsykiatriska utredningar på BUP) och en andra processöversyn (Hjärntumör) är planerad att avslutas under kvartal fyra. Arbete pågår med att identifiera nya kandidater för processöversyner. Beslut tas i Koncernledningen i juni.

Miljöprogram

Arbetet med Miljöpolitiskt program löper enligt plan. I april fastställde landstingsfullmäktige nya målnivåer för fyra delmål i programmet; mil med egen bil i tjänst, andelen materialåtervunnet avfall, utsläpp av lustgas samt förskrivning av diklofenak. De nya målnivåerna gäller för år 2017. Förberedande arbete för framtagande av ett nytt miljöprogram från 2018 har inletts.

Förbättrad kompetensanvändning och vårdnära service

I Landstinget Västmanland pågår arbete med att förbättra strukturen och kompetensanvändningen inom hälso- och sjukvården. En arbetsgrupp Rätt Använd Kompetens (RAK) som samordnas av medicinkliniken är ett led i detta. Arbetet bedrivs i nära samarbete med förvaltningar och landstinget centralt. Initialt har de administrativa uppgifterna analyserats i syfte att minska, ta bort eller styra om till andra yrkeskategorier. Även delegationer och tekniska system har granskats.

Hälso- och sjukvård 2025

Arbete pågår kring hälso- och sjukvården 2015. För att ta reda på mer om vad invånarna värdesätter i framtidens hälso- och sjukvård genomförs invånardialoger. Diskussion och planering för fortsatt arbete har tagits upp i koncernledningen i maj 2016.

STOLTA OCH ENGAGERADE MEDARBETARE OCH UPPDRAGSTAGARE

Landstingsfullmäktige har fastställt följande intention, mål och uppdrag för målområdet.

Intention	
Landstinget är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande arbetsplatser, och en professionell uppdragsgivare.	
Resultatmål	Frekvens
Värdet på Nöjd medarbetarindex ska vidmakthållas eller öka	Vart annat år
Värdet på Chefsindex ska öka och senast 2017 vara i nivå med medarbetarindex	Vart annat år
Värdet på Uppdragstagarindex ska öka	Vart annat år
Minskad sjukfrånvaro	År
Ökad frisknärvaro	År
Processmål	Frekvens
Uppdrag till landstingsstyrelsen	
I planeringsförutsättningarna ge berörda nämnder/förvaltningar i uppdrag att fortsätta arbetet utifrån framtagna mål och/eller handlingsplaner inom prioriterade områden.	

Samlad bedömning av arbetet inom målområdet

Arbetet inom målområdet pågår i stort enligt plan. Översynen av personal- och arbetsgivarpolitiken har tagit viktiga steg genom koncernledningsbeslut om gapanalys och strategiska vägval för utveckling av landstingets organisationskultur. Medarbetarpolicyn, är under implementering i förvaltningar och bolag och ska kopplas samman med vision och värdegrund i den kommande regionplanen.

Arbetet med utveckling av organisationskulturen, skall intensifieras under året. Nästa steg är att innan sommaren formulera en handlingsplan för det fortsatta arbetet.

Sjukfrånvaron fortsätter att vara på en högre nivå jämfört med föregående år och insatserna behöver intensifieras.

Användandet av hyrpersonal är ett annat viktigt område att vidta åtgärder inom. Det behövs också ett tydligare grepp över hur landstingets kompetensförsörjning följs upp.

Medarbetarpolicy

Medarbetarpolicyn, som beslutades 2015, är under implementering i olika verksamheter och ska kopplas samman med vision och värdegrund i den kommande regionplanen. Översynen av personal- och arbetsgivarpolitiken har tagit viktiga steg genom koncernledningsbeslut i januari om nulägesanalys och tre strategiska vägval som utgångspunkt för utveckling av verksamhet och organisationskultur:

- Effektiv samverkan – Skapa förutsättningar för effektivt samarbete och för medarbetare att ta ansvar för helheten.
- Utveckling bedrivs av alla hela tiden – Skapa förutsättningar för verksamheter och chefer att driva utveckling.
- Enklare och tydligare – se över mål och mätningar. Skapa relevanta mål och mätningar som bidrar till förtroende och samsyn.

Arbete med framtagande av en handlingsplan för det fortsatta arbetet pågår, inklusive former för att mäta och följa upp förflyttningen i organisationskultur.

Kompetensförsörjning

Det långsiktiga arbetet med landstingets kompetensförsörjning bedrivs enligt plan för att säkerställa en långsiktig och systematisk planering. Under våren har beslut fattats om att ha fokus på kompetensförsörjning av läkare. Handlingsplaner kopplat till andra målgrupper finns redan på plats, där en av aktiviteterna syftar till att stötta förvaltningen Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet i arbetet med att fasa ut hyrläkare inom psykiatri. Projektet "En väg in" pågår enligt plan.

Upphandlingen av nytt IT-system för kompetensutveckling är avslutad och införande kommer att ske under året. Lärcentrum genomför allt mer utbildning och ett projekt för utökat utbildningssamarbete med kommuner har startat.

Optimerad kompetensbemanning i landstingets dygnet runt-verksamhet fortsätter enligt plan, med fokus på organisationsutveckling av verksamheten, rätt kompetenssammansättning på rätt plats kopplat till förväntad produktion/resultat och utifrån de ekonomiska ramar som finns.

Fler yrkesambassadörer rekryteras och utbildas. Landstingets närvaro och interaktion på sociala medier är hög nu, med närvaro på Facebook och LinkedIn. En planerad lansering på Instagram har skjutits fram till hösten. Samarbete med Jobba i Västerås (JiV) innebär bland annat en fortsättning av Vård och Omsorgsföreläsningarna riktade till 14 och 15-åringar. Landstinget har tagit fram marknadsförings- och informationsmaterial med ett tydligt fokus på identifierade bristkompetenser och landstinget som arbetsgivare.

Chefsförsörjning

Ett ramverk för kompetensförsörjning av chefer har tagits fram som följer kompetensförsörjningens ARUBA (attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla). Inom ramen för detta pågår utvecklingsarbete enligt plan. Dels har en enkät skickats ut till nyanställda chefer med frågor kring deras introduktion och dels planeras för en inventering av nuvarande chefer under hösten. Detta kommer att ligga till grund för ett nytt Ledarskapsprogram med start i januari 2017.

Ett uppskattat Ledarforum hölls i april och en ny samarbetsyta på intranätet för bara chefer har öppnats - Chefsplatsen.

Lönebildning

Löneöversyn har genomförts för merparten anställda i landstinget, men är senarelagd för grupper inom Kommunal och Läkarförbundets avtalsområden. En övergripande lönebildningsprocess kopplad till budgetprocessen har utformats. Under våren påbörjades arbetet utifrån Strategi för löner och förmåner för andra året.

Arbetsmiljö

Förslag till ett arbetsmiljöprogram har tagits fram och ska beslutas innan sommaren. En projektplan för en tre-årig arbetsmiljöinsats är under utarbetande. För att få fler hälsofrämjande arbetsplatser kommer arbetet främst att fokusera på förebyggande insatser genom det systematiska arbetsmiljöarbetet men även genom förstärkta insatser i rehabiliteringen av sjukskrivna medarbetare. Att arbeta med helheten på detta sätt syftar till att få tillbaka medarbetare i arbete och att bryta trenden med den ökande sjukfrånvaron. Uppdraget med att föra ut kunskapen om verksamhetsinriktade och hälsosam schemaläggning fortsätter.

Sjukfrånvaro och rehabilitering

Ackumulerad sjukfrånvaro:

Sjukfrånvaro mätt i procent	2015-04-30	2016-04-30
Total sjukfrånvaro	7,2	7,7
Varav långtidssjukfrånvaro över 60 dg ¹⁾	40,1	43,9
Kvinnor	7,9	8,4
Män	4,5	4,8
Anställda -29 år	7,7	7,5
Anställda 30 – 49 år	6,7	7,5
Anställda 50 år -	7,5	7,9

¹⁾ Avser sjukskrivningar >14 dagar

Sjukfrånvaron för första tertialet är högre än föregående år (0,5 procentenheter för landstinget totalt). Dock ökar även den långa sjukfrånvaron, från att vara 40,1 % av den totala sjukfrånvaron till 43,9 % av total sjukfrånvaron. Ett samarbetsprojekt har inletts med Försäkringskassan för att gemensamt arbeta för att minska antalet långa sjukskrivningar och även arbeta för att förkorta sjukskrivningstiderna.

Negativ händelse/tillbud/risk

Antalet arbetsmiljöavvikelser har ökat med 59 registreringar jämfört med samma period 2015. Ökningen behöver inte ses som negativ eftersom det bedöms vara en underrapportering om avvikelser. Ju fler som registrerar så som det är tänkt desto bättre kunskapsunderlag finns för förbättringar. Det viktigaste är fortfarande att arbeta med förbättringar kopplat till avvikelserna.

	2015-04-30	2016-04-30
Antal anmälda negativ händelse/olycka	156	181
Antal tillbud	92	122
Antal anmälda risker	135	139
Totalt	383	442

Landstingets roll som uppdragsgivare till privata aktörer

Vårdvalet har utifrån uppdragstagarenkätens resultat, sökt offentliga och privata vårdgivares ledningsgrupper under februari för att diskutera resultatet och åtgärder för framtiden.

EN STARK OCH UTHÅLLIG EKONOMI

Landstingsfullmäktige har fastställt följande intention, mål och uppdrag för målområdet.

Intention	
Den finansiella ställningen ska vara stark så att landstinget långsiktigt klarar en verksamhet av god kvalitet, och inte skjuter kostnader på framtida generationer.	
Resultatmål	Frekvens
Det ekonomiska resultatet ska uppgå till 100 miljoner kronor 2016	M, D, Å
Den totala låneskulden får vid utgången av respektive år högst uppgå till 800 miljoner kronor.	M, D, Å
Processmål	Frekvens
Verksamheten ska bedrivas inom given ram/fastställd budget	M, D, Å
Uppdrag till landstingsstyrelsen	
I planeringsförutsättningarna till nämnder och verksamheter arbeta in att verksamheten ska bedrivas inom given ram/fastställd budget.	

Samlad bedömning av arbetet inom målområdet

Den ekonomiska helårsprognosen uppgår till 90 miljoner kronor, vilket gör att det budgeterade resultatet på 100 miljoner kronor inte nås. Låneskulden beräknas uppgå till mellan 400 – 450 miljoner kronor. Enligt fullmäktiges beslut får den högst uppgå till 800 miljoner kronor.

Att det ekonomiska resultatet nästan nås trots att verksamheterna inte drivs inom given ram/fastställd budget beror på högre statsbidrag än budgeterat samt beräknat överskott i styrelsens anslag.

För att komma tillrätta med obalanserna pågår en mängd aktiviteter. Primärvården genomför sin handlingsplan för ekonomi i balans och ser positiva effekter genom färre inhyrda läkare. Det ekonomiska resultatet för primärvården till och med april och prognos för året, visar förbättringar jämfört med 2015.

Ekonomiska resultat

Resultatanalys

Det ekonomiska resultatet i bokslutet för januari – april uppgår till 73 miljoner kronor. Resultatet motsvarande period föregående år var 128 miljoner kronor.

I föregående års resultat ingår jämförelsestörande poster avseende återbetalning AFA försäkring för 2004 (37 mkr) och statsbidrag för läkemedelskostnader 2014 för hepatit C (19 mkr). Om hänsyn tas till detta uppgår resultatet föregående år till 72 miljoner kronor. Resultatkurvan för årets första månader inleddes på en lägre nivå än föregående år men i april månad har förbättring skett så att den nu ligger på motsvarande nivå som föregående år när hänsyn tagits till jämförelsestörande poster.

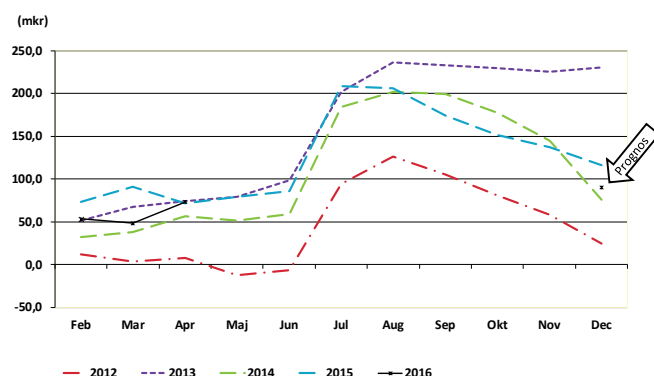
Kostnads- och intäktsutveckling

Verksamhetens nettokostnader (exklusive jämförelsestörande poster) har i löpande priser ökat med 130 miljoner kronor (5,5 %).

Verksamhetens intäkter har ökat med 36 miljoner kronor medan verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar har ökat med 166 miljoner kronor. På intäktsidan har bidragen ökat med 34 miljoner kronor varav 18 miljoner kronor är ersättningar från Migrationsverket. På kostnadssidan har personalkostnaderna ökat med 76 miljoner kronor (6,6 %). I övrigt kan noteras att, läkemedelskostnaderna har ökat med 16 miljoner kronor (5,6 %) och köp från bemanningsföretag ökat med 9 miljoner kronor (19 %).

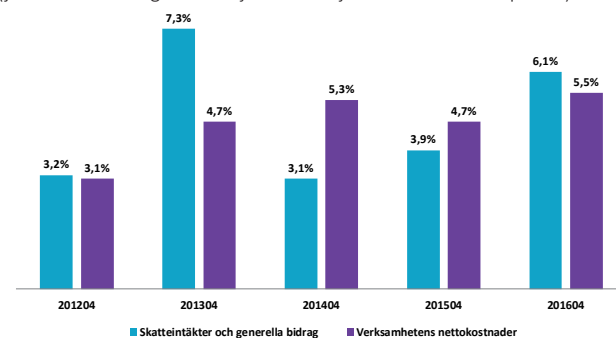
Periodresultat

(justerat för jämförelsestörande poster)

Utveckling av nettokostnader resp. skatteintäkter och generella statsbidrag

(jämfört med föregående år justerat för jämförelsestörande poster)

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 127 miljoner kronor (6,1 %). Skatteintäkterna har ökat med 96 miljoner kronor medan de generella statsbidragen ökat med 31 miljoner kronor. Av statsbidragsökningen är 17 miljoner kronor från den extra ersättning landstinget erhållit för flyktingmottagande.

Finansnetto

Finansnettot uppgår till 26 miljoner kronor vilket är 16 miljoner kronor sämre jämfört med motsvarande period föregående år. Försämringen är i huvudsak kopplad till att realisationsvinsterna inom pensionsmedelsportföljen var betydligt högre 2015.

Arbetad tid

Den totala arbetade tiden har ökat med 2,3 procent för perioden januari – april 2016 jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen har skett både för arbetad tid utförd av inhyrd personal och anställda. Jämfört med föregående år har timmarna utförda av inhyrda sjuksköterskor mer än fördubblats. Beräknad kostnad för ökningen av den arbetade tiden uppgår till cirka 25 miljoner kronor.

Verksamheternas ekonomiska resultat

Verksamheterna intäkter är till stor del fördelade med en tolfedel per månad, medan det finns säsongsvariationer på kostnadssidan som påverkar resultatet. Hos verksamheterna finns ett samlat resultat på -52,9 miljoner kronor i bokslutet per den 30 april med fördelning enligt nedan. Större förändringar mellan åren och avvikelser utöver säsongsvariationer kommenteras nedan. På sidan 25 finns en mer specificerad driftredovisning.

Belopp i mkr	Resultat april 2015	Resultat april 2016
Västmanlands sjukhus	-76,1	-66,3
PPHV	-23,8	-19,6
Verksamhets- och ledningsstöd	-0,1	0,4
Landstingskontoret	22,6	23,2
<i>varav</i>		
Vårdval	7,1	5,9
Läkemedel	-3,6	-3,5
Kollektivtrafiken	10,3	10,4
Kostnämnden	-0,7	-1,5
Gemensam hjälpmedelsnämnd	0,7	-0,2
Politisk verksamhet	1,2	0,7
Summa verksamheter	-65,9	-52,9

Västmanlands sjukhus resultat i delårsbokslutet uppgår till -66,3 miljoner kronor. För motsvarande period föregående år var resultatet -76,1 miljoner kronor. Totalt har bruttokostnaderna ökat med 80,7 miljoner kronor (5,7 %). Drygt hälften av ökningen är oplanerad, och kopplad till framförallt fortsatt neddragen operationskapacitet och därmed behov av köpt vårdgarantivård samt merkostnader för personal på grund av det ansträngda bemanningsläget för sjuksköterskor. Även ökad efterfrågan på diagnostik och material till uppstartad robotkirurgi har bidragit till kostnadsökningen.

Sedan hösten 2015 ses en tendens till ökat beroende av bemanningsföretag, framförallt avseende sjuksköterskor. Inklusiv lönesatsningar på egen personal har personalkostnaderna totalt för inhyrd och egen personal ökat med 60 miljoner kronor (7,5 %), varav ca 15 miljoner kronor är en ökning utöver budget. Detta är främst kopplat till ökat behov av inhyrda sjuksköterskor, men avser även ökade kostnader för övertid och upplärning av egen personal. Fler undersköterskor har anställts. Den arbetade tiden totalt har för inhyrd och egen personal ökat med 1,7 procent. Även detta är framförallt kopplat till fördubblad tid för inhyrd personal, nyanställning av undersköterskor och övertid för egen personal.

Öppenvårdsproduktionen har under årets första månader varit betydligt högre jämfört med förra året. Under februari och mars nådde Landstinget Västmanland 95 % avseende tillgänglighet för besök inom 90 dagar, vilket för mars var bäst i landet. Antal vårdtillfällen inom slutenvården ligger kvar på samma nivå som förra året men med något kortare medelvårdtid. De kliniska operationerna har ökat medan slutenvårds- och dagkirurgiska operationer har minskat till antalet, samtidigt som slutenvårdsoperationerna blivit längre och mer komplicerade.

En rad åtgärder för att åstadkomma en balans mellan verksamhet och ekonomi senast under 2018 pågår, se vidare under prognosavsnittet sidan 22.

Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhets resultat i delårsbokslutet uppgår totalt för förvaltningen till -19,6 miljoner kronor att jämföra med resultatet för motsvarande period föregående år på -23,8 miljoner kronor. Fördelat per område är resultatet för primärvården -3,8 miljoner kronor, varav vårdcentralerna -7 miljoner kronor och anslagsfinansierad verksamhet +3,2 miljoner kronor, och för psykiatri, habilitering och ledning -15,8 miljoner kronor. Förvaltningens totala underskott är till största delen kopplat till instabil bemanningssituation, framförallt inom psykiatrin, se nedan.

Primärvården: Primärvårdens resultat till och med april visar förbättringar jämfört med tidigare. Kostnadsökningen för personal har dämpats och ligger nu på 3,5 %, att jämföra med ökningen motsvarande period förra året på 13,1 %. Åtgärder enligt handlingsplanen har bland annat lett till att antalet hyrläkare minskat med nio jämfört med förra året. En utökad vårdpeng har också påverkat resultatet positivt. Primärvårdens totala bruttokostnader har ökat 21,4 miljoner kronor (11,2 %) jämfört med föregående år. Hälften av den totala kostnadsökningen är oplanerad och framförallt kopplad till utökad verksamhet inom Asyl- och integrationshälsan. Kostnaderna för den utökade verksamheten täcks dock till fullo av ersättning från Migrationsverket.

Psykiatri, habilitering och ledning: Verksamheten uppvisar försämrat resultat jämfört med motsvarande period förra året. Orsaken är ökad sjukfrånvaro och hög personalomsättning som leder till dyra och kortsiktiga bemanningslösningar, nu inom alla delar av psykiatrin. Bruttokostnaderna har ökat med 14 miljoner kronor (5,6 %) varav huvuddelen av ökningen genererats av oplanerade merkostnader för inhyrd personal samt köpt valfritt vård.

Aktiviteter enligt en treårig handlingsplan för stabilare bemanningssituation och ekonomi i balans har påbörjats, se vidare om detta i prognosavsnittet, sidan 22.

Finansiell ställning

Följande väsentliga händelser har påverkat balansräkningen under årets första fyra månader.

Tillgångar

Anläggningstillgångarna är i stort sett oförändrade sedan årsskiftet, vilket beror på att investeringarna årets första månader är betydligt lägre än planerat.

Investeringar

Investeringarna till och med april uppgår till 93 miljoner kronor. Landstingets investeringsram för helåret uppgår till 505 miljoner kronor.

Investeringar har främst gjorts inom följande områden:

- medicinteknisk utrustning 21 miljoner kronor
- tekniska hjälpmedel 9 miljoner kronor
- datorutrustning 7 miljoner kronor
- fastigheter 52 miljoner kronor

På sid 27 finns investeringsredovisningen uppdelad per förvaltning.

Eget kapital

Det egna kapitalet har ökat med periodens resultat och uppgår till 1 927 miljoner kronor, varav forskningsfonden uppgår till 44 miljoner kronor.

Soliditeten

Soliditeten uppgår till 30 % vilket är en förbättring med två procentenheter sedan årsskiftet. Förbättringen kan i huvudsak kopplas till periodens positiva resultat. Inklusive de äldre pensionsförpliktelserna, som redovisas i ansvarsförbindelsen, uppgår soliditeten till -34 %, vilket är en förbättring med en procentenhet.

Avsättningar

Avsättningarna har minskat vilket beror på att landstinget i januari gjorde den fjärde utbetalningen för Citybanan på 89 miljoner kronor. Avsättningen för pensionsskulden har ökat med 52 miljoner kronor.

Skulder

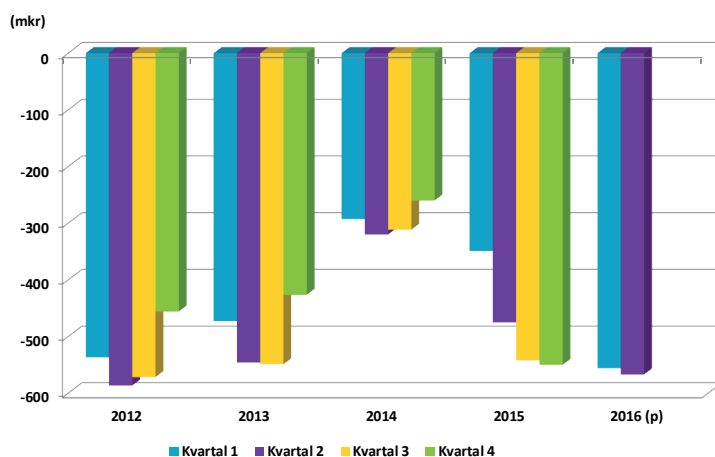
De långfristiga skulderna uppgår till 419 miljoner kronor, varav 400 miljoner kronor avser upplåning. Övriga delar avser leasingkulder för fordon och investeringsbidrag.

Likviditetsförvaltning

Den höga investeringsnivån avseende framförallt fastigheter har medfört behov av lånefinansiering. Låneskulden uppgår för närvarande till 400 miljoner kronor, vilket är samma som vid årsskiftet. Den sista april var skuldräntan i genomsnitt 1,6 %. Drygt hälften av lånen har rörlig ränta och en procents räntehöjning medför drygt 1,5 miljon kronor i stigande ränta på helårsbasis. Nuvarande prognos innebär en låneskuld på 400 - 450 miljoner kronor vid slutet av året, vilket är lägre än den av landstingsfullmäktige beslutade ramen (Landstingsplan 2016 - 2018). Slutlig lånenivå styrs av landstingets resultat- och investeringsnivå.

Ett vanligt sätt att mäta likviditeten är nyckeltalet kassalikviditet¹. Den 30 april uppgick kassalikviditeten till 35 %, vilket är ungefär som vid årsskiftet. Diagrammet visar likviditetsutvecklingen. Utöver den långfristiga låneskulden, som beskrivs ovan, lånar landstinget de helägda bolagens saldon samt nyttjar checkräkningskrediten vid behov.

Genomsnittlig likviditetsportfölj 2012 - 2016

Pensionsmedelsförvaltning och pensionsskuld

Landstingets pensionsmedelsportfölj steg 0,4 % i värde under årets första fyra månader. Marknadsvärdet var den sista april 3 317 miljoner kronor, vilket är 14 miljoner kronor mer än vid årsskiftet. Utvecklingen var något bättre än jämförelseindex, vilket steg 0,3 %. Utvecklingen var dock sämre än målsättningen (+ 1,0 %). Den positiva avvikelserna relativt jämförelseindex beror framförallt på bra utveckling inom de olika tillgångsslagen, framförallt inom räntedelen av portföljen. Portföljens anskaffningsvärde uppgår till 2 904 miljoner kronor och bedömningen är att portföljen den sista april tål en börsnedgång på drygt 40 procent innan eventuella nedskrivningar blir aktuella. Det blir allt svårare att skapa avkastning till följd av de extremt låga räntenivåerna. Beroendet av börsen som avkastningskälla ökar, vilket innebär en ökad sårbarhet då börsen gått bra under många års tid. Dessa faktorer gör att man måste ha rimliga förväntningar på framtida avkastningsmöjligheter.

¹) Det beräknas som omsättningstillgångar exklusive pensionsmedelsplaceringar minus förråd i procent av kortfristiga skulder och används för att beskriva den kortsiktiga betalningsberedskapen.

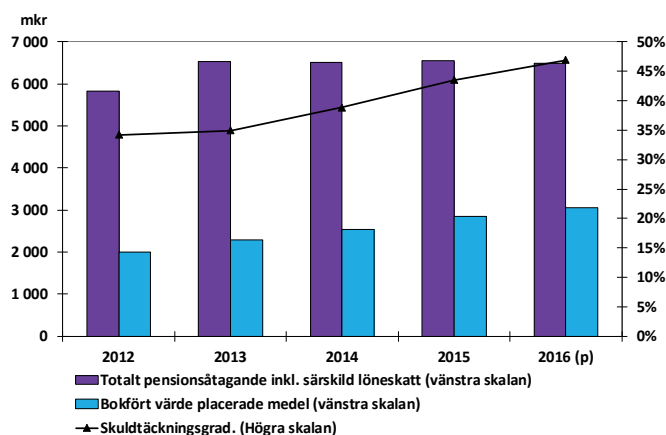
Relationen mellan tillgångarna och den totala pensionskulden, skuldtäckningsgraden, förväntas förbättras under 2016, se diagram. Tillgångarna förväntas växa till följd av positiv avkastning samt att ytterligare avsättning till portföljen planeras. Den totala skulden förblir relativt oförändrad, drygt 6 550 miljoner kronor vid slutet av 2016. Detta beror i sin tur på att den gamla skulden, ansvarsförbindelsen upparbetad före 1998, nu minskar i ungefär samma takt som den nya skulden, upparbetad efter 1998, ökar. Under april har SKL lämnat förslag till modell för beräkning av ränta vid värdering av kommunernas och landstingens pensionsskuld. I korthet innebär förslaget att nuvarande diskonteringsränta blir oförändrad och förväntas bli oförändrad under ett antal år framåt, vilket innebär att skuldens värdering inte förändras. Beslut om ny modell väntas i juni.

Ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelsen för pensioner intjänade före 1998 inklusive särskild löneskatt har ökat med 4 miljoner kronor vilket är kopplat till ränte- och basbeloppsuppräkning. På årsbasis beräknas den dock minska med 79 miljoner kronor.

Övriga ansvarsförbindelser, som består av borgen till AB Transitio, AB Västerås lokaltrafik, Folkvandvården Västmanland AB och Skinnskattebergs kommun samt operationell leasing, har minskat med 20 miljoner kronor. De större förändringarna sedan årsskiftet är borgen till AB Transitio som minskat med 13 miljoner kronor och värdet på operationella leasingavtal avseende lokaler som minskat med 9 miljoner kronor.

Utveckling av totalt pensionsåtagande och placerade pensionsmedel 2012 – 2016

BOLAG OCH SAMVERKANSORGAN

Ingen förändring av ägande har skett under perioden januari – april jämfört med bokslut 2015. Ägarandel anges inom parentes.

Folktandvården Västmanland AB (100 %)

Folktandvården har under perioden ökat sina intäkter med 5,4 % jämfört med samma period föregående år. Antalet behandlade barn har ökat med 10 % och antalet besök av vuxna patienter har minskat med 5 %. Besök för asylsökande patienter utgör för barn under perioden 3 259 besök, samma period föregående år uppgick de till 634 besök. Vuxna asylsökandes patientbesök utgör 903 besök jämfört med föregående års period då det var 548 besök. Detta medför att bolaget ligger efter med att kalla in vuxna revisionspatienter samt undersökningar för att erbjuda frisktandvårdsavtal. Antalet frisktandvårdsavtal uppgick den 4 maj 2016 till 3 144 avtal, vilket innebär en ökning med 99 avtal sedan årsskiftet.

Periodresultatet uppgår till 4,8 miljoner kronor. Resultatprognosen för helåret bedöms i dagsläget som osäker eller i nivå med budget (noll). Detta förklaras av pensionsavgångar för erfarna terapeuter, vilket kommer att innebära lägre intäkter i höst.

Västmanlands Lokaltrafik AB (100 %)

Bolaget förvaltar ingångna avtal som till exempel det så kallade Citybaneavtalet. Bolaget har ett minus resultat på 4 tusen kronor för perioden. Prognosen för 2016 bedöms vara i nivå med periodens resultat.

AB Västerås Lokaltrafik (100 %)

Efter årets första fyra månader uppgår periodresultatet till 5,9 miljoner kronor vilket är lite bättre än budget. För helåret kommer regiontrafiken att öka något till följd av att kulturutbud/nattbussar införs. Stadstrafiken i Västerås kommer minska något då ett par linjer kommer få glesare trafik i enlighet med beställarens önskemål. Dessa förändringar kommer kunna pareras med motsvarande kostnadsförändringar varmed årets resultat oförändrat bedöms till 4 miljoner kronor.

Investeringar:

- 12 stycken biogasdrivna 3-axliga regionbussar har beställts för leverans under sommaren.
- I investeringsbudgeten finns upptaget 34 miljoner kronor för anskaffning av el bussar och laddningsutrustning. Den investeringstakten kommer inte att kunna hållas varför omprioritering skett för anskaffning av nya flexbussar för 14 miljoner kronor av dessa medel.

Tåg i Bergslagen AB (TiB) (25 %)

Bolaget samordnar och har upphandlat tågtrafiken i Bergslagsområdet. Avtalet med Svenska Tågkompaniet AB som i dag bedriver trafiken löper ut under året. Från och med december kommer SJ AB ta över trafiken. Periodresultatet uppgår till 1,6 miljoner kronor.

Kommunalförbundet Västmanlands Teater (51 %)

Ny chef för Västmanlands Teater är anställd. Just nu spelas föreställningen – Det skulle varit jag- en föreställning om vänskap och ensamhet. En lekfull föreställning som vänder sig till barn i mellanstadieåldern. Den kommer även spelas i skolor runt om i länet. Teatern har inlett ett samarbete med Cirkus Cirkör och fått extra medel från Kulturrådet för detta. Under mars hade föreställningen Limits premiär, en föreställning som speglar en värld av flykt, migration och nya gränser.

Västmanlands Teater helårsprognos är ett nollresultat.

Kommunalförbundet Västmannamusiken (10 %)

Västmanlandsmusiken genomför nu ett utvecklingsarbete för långsiktig ekonomisk hållbarhet. Detta kan leda till organisatoriska förändringar i kommunalförbundet. Länsmusiken drivs bland annat genom Ett kulturliv för alla - som är en modell där arrangörer ges stöd att erbjuda lokalt förankrade musik- och dansevenemang på professionell nivå i länets kommuner.

Under perioden har ett samarbete inletts med länets kulturskolor kring ett antal större projekt inom fortbildning och workshops.

Västmanlandsmusiken resultat per 30 april 2016 är minus 49 tusen kronor. Helårsprognos 2016, minus 1,5 miljoner kronor. Anledningen till det prognostiserade underskottet är ökade lönekostnader för Sinfoniettan under andra halvåret av 2016.

ALMI Företagspartner Mälardalen AB (24,5 %)

Arbete pågår inom bolaget enligt given ägaranvisning från ALMI koncernbolag samt de två regionala ägarna, detta avspeglas i bolagets verksamhetsplan.

I Västmanland uppmärksammar bolaget särskilt innovationsarbete samt stöd i samband med ägar-/generations-skiften i företag. Ekonomisk prognos för verksamhetsåret är ett nollresultat.

Helårsprognos 2016 utifrån utfall t o m april

MÅLUPPFYLLELSE AV LANDSTINGETS MÅL

Landstinget Västmanland utgår från sex övergripande målområden när de mätbara resultatmålen tas fram i landstingsplanen. Målen ligger sedan till grund för landstingens verksamheter och bryts ner till verksamhetspecifika uppdrag och mål.

- En god och jämlik vård och hälsa
- En livskraftig region
- Nöjda och trygga invånare
- En säker och kostnadseffektiv verksamhet av god kvalitet
- Stolta och engagerade medarbetare och uppdragstagare
- En stark och uthållig ekonomi

Samtliga resultatmål följs upp i landstingets årsredovisning, Tre mål följs upp även vid delårsrapporteringen. Periodens utfall ligger till grund för en helårsprognos av måluppfyllelsen.

För respektive mål är fastställt vad som ska gälla för färgmarkeringarna grönt, gult eller rött. För flertalet mål gäller följande grundprincip för bedömning av utvecklingen jämfört med föregående år:

- Oförändrat läge - Gult utfall
- Utveckling i målets riktning – Grönt utfall
- Utveckling motsatt målets riktning – Rött utfall

Nöjda och trygga invånare

Intention *Västmanlands invånare har förtroende för och är nöjda med landstingets tjänster*

Prognos måluppfyllelse	Mål	Kommentar
	Andel patienter som får sin vård minst enligt vårdgarantin ska öka år från år.	Primärvård: Prognosen för telefontillgänglighet och besök är att andel patienter som får vård inom vårdgarantin kommer att öka under 2016. Specialistsjukvård: Prognosen för besök och operation/åtgärd är att andel patienter som får vård inom vårdgarantin är något högre än under 2015. Sammanvägt bedöms att landstinget kommer att uppfylla målet.

En stark och uthållig ekonomi

Intention *- Den finansiella ställningen är stark så att landstinget långsiktigt klarar en verksamhet av god kvalitet, och inte skjuter kostnader på framtida generationer.*

Prognos måluppfyllelse	Mål	Kommentar
	Det ekonomiska resultatet ska uppgå till 100 miljoner kronor 2016.	Prognostiserat resultat uppgår till 90 miljoner kronor, se den ekonomiska helårsprognosen sidan 21.
	Den totala låneskulden får vid utgången av respektive år högst uppgå till 800 miljoner kronor.	Låneskulden prognostiseras till 400-450 miljoner kronor vid årets slut, se avsnitt om finansiell ställning sidan 17.

EN STARK OCH UTHÅLLIG EKONOMI – HELÅRSPROGNOS

Resultatanalys

Landstingets ekonomiska resultat 2016 beräknas bli 90 miljoner kronor inom intervallet plus/minus 25 miljoner kronor. Budgeterat resultat är 100 miljoner kronor.

Verksamheternas prognostiserade resultat

Utifrån aprilutfallet prognostiserar verksamheterna totalt ett underskott på 96,9 miljoner kronor. I det prognostiserade underskottet finns en obalans för Västmanlands sjukhus på 72 miljoner kronor och för Primärvård, psykiatri och habilitering (PPHV) på 25 miljoner kronor. För övriga verksamheter beräknas totalt ett överskott på 0,1 miljoner kronor.

Prognostiserad nettokostnadsutveckling

Prognostiserad nettokostnadsutveckling uppgår till 5,6 %, varav 0,6 procentenheter beror på ökade kostnader för att hantera flyktingsituationen, vilka finansieras med statsbidrag. Den budgeterade nettokostnadsutvecklingen jämfört med nettokostnaderna i bokslut 2015 är 4,2 %.

Möjligheter och risker i prognosen

Möjligheter till förbättrat resultat finns genom att realisationsvinsterna från förvaltarbyten blir högre än prognostiserat. Även statsbidraget för läkemedelsförmånen kan bli högre än det beräknats till i prognosen. Därutöver kan åtgärderna för att uppnå balans mellan verksamhet och ekonomi få större effekt än vad de beräknats till i prognosen.

Om det sker ytterligare fördröjningar innan effekter av insatta åtgärder i verksamheterna uppnås finns risk att det ekonomiska resultatet blir sämre än prognostiserat.

Avvikelser från budget i 2016 års prognostiserade resultat

I sammanställningen nedan framgår avvikelserna för olika delar.

Belopp i mkr

Årets resultat

Budgeterat resultat	100,0	
Positiva avvikelser	92,8	
Negativa avvikelser	-102,8	
Prognostiserat resultat 2016	90,0	
	Positiva avvikelser	Negativa avvikelser
Verksamheternas prognostiserade resultat		-96,9
Skatteintäkter		-0,5
Generella statsbidrag och utjämning	87,2	
Finansnettoavvikelse centralt	5,6	
Övriga gemensamma kostnader och intäkter		-5,4
Totala avvikelser	92,8	-102,8

Verksamheternas prognostiserade resultat beräknas till -96,9 miljoner kronor, se vidare under rubriken Verksamheternas prognostiserade resultat 2016, nästa spalt.

Skatteintäkterna beräknas bli 0,5 miljoner kronor lägre än budgeterat, se tabell nedan. I den skatteunderlagsprognos som SKL presenterade i april nedreviderades skatteintäkterna jämfört med den prognos som presenterades i februari. Orsaken till detta är att utvecklingen av antalet arbetade timmar bedöms bli svagare.

Generella statsbidrag och utjämning beräknas bli 87,2 miljoner kronor högre än budgeterat, se tabell nedan.

Ännu finns inget avtal med staten angående bidraget för läkemedelsförmånen. Prognosen för statsbidraget är gjord enligt försiktighetsprincipen utifrån en lägsta nivå.

Av erhållet statsbidrag för att hantera flyktingsituationen ingår tolv trettondelar i prognosen och kostnaderna finns bland "Övriga gemensamma kostnader och intäkter".

Skatter och statsbidrag år 2016

Belopp i mkr	Budg. 2016	Prognos april	Avvikelse budget - prognos 2016
Preliminära månatliga skattebetalningar	5 911,7	5 912,3	0,6
Prognos slutavräkning 2016	-10,2	-17,1	-6,9
Slutavräkning 2015, justeringspost		5,8	5,8
Summa skatter	5 901,5	5 901,0	-0,5
Inkomstutjämning	919,9	914,8	-5,1
Kostnadsutjämning	199,1	200,2	1,1
Regleringsavgift	-126,8	-126,1	0,7
Statsbidrag för läkemedelsförmånen	606,0	647,0	41,0
Stb förstärkning hälso- och sjukvård	26,8	26,9	0,1
Stb för att hantera flyktingsituationen		49,4	49,4
Summa statsbidrag	1 625,0	1 712,2	87,2
Summa skatter och statsbidrag	7 526,5	7 613,2	86,7

Finansnettot beräknas bli 5,6 miljoner kronor bättre än budgeterat. Huvudorsaken till den positiva avvikelserna är framförallt lägre ränta på pensionsskulden.

Avvikelsen för Övriga gemensamma kostnader och intäkter uppgår till -5,4 miljoner kronor. Här ingår kostnader för att hantera flyktingsituationen vilka finansieras med statsbidraget. Varken statsbidraget eller dessa kostnader är budgeterade. I prognostiserat belopp ingår ett överskott inom anslaget till styrelsens förfogande.

Verksamheternas prognostiserade resultat 2016

Det samlade resultatet för verksamheterna prognostiseras till -96,9 miljoner kronor. Nedan kommenteras större avvikelser.

Västmanlands sjukhus bedömer helårsresultatet till -72 miljoner kronor. I prognosen ingår en extra ersättning på 100 miljoner kronor som Västmanlands sjukhus erhåller för att få tid på sig att komma tillrätta med obalansen och kunna redovisa ett nollresultat.

Dessutom ingår i prognosen 15 miljoner kronor för extra finansiering av tillgänglighetssatsningar.

Prognosen förutsätter bland annat att de åtgärder för förändrad bemanning och minskade inhyrnings- och över-tidskostnader som pågår kommer att ge kraftig effekt under hösten. I prognosen ingår uppskattad merkostnad för sommaravtal motsvarande 6 - 10 miljoner kronor. Helårsprognosen är dock osäker, bland annat avseende bemanningsläget under sommaren och utveckling av kostnaderna för köpt vård.

Det prognostiserade underskottet hänförs framför allt till kvarstående bemanningsproblem och brist på vissa specialistsjuksköterskor, vilket också leder till behov av fortsatta tillgänglighetssatsningar i form av köpt vård. Drygt 30 miljoner kronor av prognostiserat underskott är kopplat till försenade ekonomiska effekter av bemanningsarbete på några kliniker. För övrigt prognostiseras fortsatt höga läkemedelskostnader samt högre kostnader än planerat för diagnostik och material till nyuppstartad robotkirurgi.

Förvaltningen fortsätter att arbeta med de åtgärder som planerats enligt förvaltningsplan 2016-2018. Under våren har en utredning kring operationskapaciteten genomförts i syfte att optimera flödet och minska köerna. Implementering av förslag kring förändrad planering och styrning kommer att pågå under året.

Enligt åtgärdsplanen för 2016 skall effekter motsvarande 50 miljoner kronor uppnås, se tabell nedan. Bedömningen är att 18 miljoner kronor kommer att uppnås under året. De huvudsakliga orsakerna till avvikelsen är försenade effekter av arbete med bemanning och effektiviserad produktionsprocess vid ett par kliniker. Särskilt stöd kommer att riktas till dessa kliniker.

Bedömda ekonomiska effekter av planerade åtgärder 2016

Åtgärder som syftar till balansering av verksamhet och ekonomi 2016	Plan helår 2016	Utfall tom april	Prognos helår	Avvikelse helår
Effektivisering av produktionsprocessen	13 mkr	0 mkr	3 mkr	-10 mkr
Utveckla struktur och arbetsformer för kunskapsstyrning	5 mkr	0 mkr	5 mkr	0 mkr
Strukturering av internmedicin, geriatrik och utbyggd avancerad hemsjukvård	10 mkr	0 mkr	5 mkr	-5 mkr
Organisationsgenomlysning av varje klinik med fokus på rätt kompetens på rätt plats, optimal bemanning i förhållande till de ekonomiska förutsättningarna och produktionen	15 mkr	0 mkr	0 mkr	-15 mkr
Gemensamma modeller för ersättning för arbete på obekvämt arbetstid	5 mkr	0 mkr	5 mkr	0 mkr
Förbättra externa intäkter	2 mkr	0 mkr	0 mkr	-2 mkr
Summa ekonomiska effekter mkr	50 mkr	0 mkr	18 mkr	-32 mkr

Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet prognostiserar totalt för förvaltningen ett underskott på 25 miljoner kronor, varav för primärvården -6,3 miljoner kronor och psykiatri, habilitering och ledning -18,7 miljoner kronor.

Primärvården: Prognosen på -6,3 miljoner kronor inkluderar underskott för vårdcentralerna med -14,1 miljoner kronor och ett överskott för Asyl- och Integrationshälsan på 7,8 miljoner kronor.

Vårdcentralernas prognostiserade underskott beror på att kostnaderna för bemanningsföretag bedöms bli högre än planerat. Även om kostnaden blir lägre än 2015 kommer behovet av inhyrd personal att kvarstå på grund av hög sjukfrånvaro och vakanser.

För Asyl- och integrationshälsan bedöms, trots utökad verksamhet, att intäkterna från Migrationsverket kommer att överstiga nedlagda kostnader.

Förvaltningen har tagit fram en treårig handlingsplan för att åstadkomma balans mellan verksamhet och ekonomi. Arbetet med produktionsplanering på vårdcentralerna har gett positiva effekter. Satsning har gjorts på att rekrytera läkarkompetens och antalet hyrläkare har minskat. Dietister har utökats i syfte att avlasta sjuksköterskorna och även sälja tjänster till privata vårdgivare. För 2016 kommer en obudgeterad ökning av vårdpengen att påverka det ekonomiska resultatet positivt.

Psykiatri- habilitering och ledning: Dessa verksamheter prognostiserar ett underskott på 18,7 miljoner kronor. Detta är en försämring jämfört med förra årets bokslut på -12,5 miljoner kronor. Huvudorsaken är ett fortsatt och ökat nyttjande av bemanningsföretag, nu inom alla delar av psykiatrin. Orsaken är framför allt ökad sjukfrånvaro och uppsägningar. Dessutom bedöms kostnader för köpt vård öka mer än planerat, delvis på grund av ökat utnyttjande av valfrihetsvård.

Inom ramen för förvaltningens handlingsplan för ekonomi i balans, pågår aktiviteter enligt plan för att möjliggöra utfasning av bemanningsföretag inom psykiatrin. Läkare under utbildning kommer att utgöra ett komplement till inhyrda läkare och arbetet med produktionsplanering fördjupas. Arbete för att hitta nya arbetssätt som stöds av ny teknik och effektiviserar vården har påbörjats. Aktivt arbete för att sälja rättspsykiatrisk vård till andra landsting pågår.

Verksamhets- och ledningsstöd prognostiserar ett nollresultat.

Landstingskontoret prognostiseras ett nollresultat. För läkemedel och Centrum för IT beräknas ett underskott medan det för Landstingsövergripande verksamheter och projekt beräknas ett överskott.

- För Läkemedel beräknas underskottet till 16,2 miljoner kronor. För behandling av patienter med Hepatit C har 20 miljoner kronor avsatts medan kostnaden beräknas till 36 miljoner kronor. Inom läkemedelsramen finns inte möjlighet att omdisponera medel som tidigare eftersom andra läkemedelskostnader ökar.
- Prognostiserat underskott inom Centrum för IT beror på förändrat serviceavtal för Cosmic.
- Överskottet inom Landstingsövergripande verksamheter och projekt beror på att planerat arbete inte kommit igång fullt ut.

Kollektivtrafiknämnden

För Kollektivtrafikförvaltningen beräknas årets resultat till 4 miljoner kronor. Orsaken till prognostiserat överskott är främst ökade biljettintäkter.

Kostnämnden

För Kostverksamheten prognostiseras resultatet till -3,7 miljoner kronor, vilket till största delen beror på lägre försäljning av patientmatportioner.

Resultat enligt balanskravet

Med den prognos som gjorts klarar landstinget balanskravet.

God ekonomisk hushållning

God hushållning skapas genom att verksamheten drivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt med en stabil finansiering som grund. Den goda hushållningen är en förutsättning för att även i framtiden kunna ge medborgarna i landstinget en god hälso- och sjukvård. Ur ett finansiellt perspektiv innebär god hushållning att det ekonomiska resultatet måste vara större än vad som enbart krävs enligt lagen. Resultatet bör vara på en nivå som klarar kommande investeringar, återbetala lån och pensionsåtagande.

Med prognostiserat resultat på 90 miljoner kronor och beräknad låneskuld på 400 - 450 miljoner kronor uppfyller landstinget ett av de finansiella målen för 2016. Inom målområdena finns beskrivningar av hur arbetet med uppdrag genomförs samt kvalitén i verksamheterna. För det verksamhetsmål som följs upp i delårsrapporten finns prognos för måluppfyllelsen.

Investeringar

Landstingets investeringsram för helåret uppgår till totalt 505 miljoner kronor. I nuläget beräknas investeringarna under året uppgå till 440 miljoner kronor. Av de beräknade investeringarna utgör fastighetsinvesteringar drygt 255 miljoner kronor och resterande del, inventarier och utrustning samt immateriella tillgångar. Vissa fördröjningar av investeringar finns framförallt inom fastighetssidan, men även inom Västmanlands sjukhus. Dessa investeringar beräknas genomföras under 2017. På motsvarande sätt finns det investeringar som var planerade att genomföras 2015, men som genomförs 2016. Generellt förbättras följsamheten mot investeringsbudgeten i takt med att förvaltningarna förbättrar sina planeringsprocesser, vilket innebär att avvikelserna framöver blir färre. Samtidigt planeras många större byggnadsprojekt som kommer att kunna leda till större avvikelser beroende på i vilken takt de fortskrider.

Framtiden

Samhällsekonomin

Nedanstående samhällsekonomiska bedömning är i sin helhet hämtad från Sveriges kommuner och Landstings ekonomirapport som utkom i april 2016.

Världsekonomin har under en följd av år utvecklats relativt svagt. I de länder med störst betydelse som mottagare av svensk export har BNP i genomsnitt årligen ökat med endast 1,5 procent under de senaste fyra åren. Det är en procentenhet lägre än normalt. I år och nästa år räknar SKL med något bättre tillväxttal, men ökningen av BNP i dessa länder stannar vid 2 procent, vilket är en svag utveckling. Låga råvarupriser pressar tillväxtmarknaderna medan osäkerheten om framtiden tynger de mer utvecklade ekonomierna.

Den svenska ekonomin utvecklades synnerligen starkt ifjol och BNP växte med omkring 4 procent. I år och nästa år blir tillväxten något lägre och BNP väntas växa med runt 3 procent. Den svenska ekonomin utvecklas mycket starkt trots relativt svag internationell tillväxt. Det hänger samman med en fortsatt mycket stark utveckling av inhemsk efterfrågan. Investeringarna, inte minst byggnadsinvesteringarna, växer snabbt. I år växer också den offentliga konsumtionen rejält till följd av den omfattande flyktinginvandringen.

Landstingssektorn

Till följd av den relativt starka tillväxten ökar skatteunderlaget i år och nästa år med drygt 2 procent i reala termer, vilket är ungefär dubbelt så snabbt som normalt. En svagare utveckling 2018 och 2019 ger betydande problem för kommunsektorn att finansiera sin verksamhet. Landstingens kostnader fortsätter att öka i snabb takt. En stark ökning av antalet äldre personer och försämrade försörjningskvot de närmaste åren är en stor utmaning för landstingen. Det ställer enligt SKL stora krav på landstingen att effektivisera sina verksamheter. Även om landstingen lyckas bryta den höga kostnadsutvecklingen väntas resultaten endast motsvara 0,5 procent av skatter och generella statsbidrag de närmaste åren.

Landstinget Västmanland

Tillväxten av skatteunderlaget och statsbidragen kommer aldrig fullt ut täcka de nya möjligheter som ständigt kommer fram inom sjukvården eller de nya behov den demografiska utvecklingen innebär. Arbetet med att få balans mellan verksamhet och ekonomi är därför ett ständigt pågående arbete som måste vara en del av verksamhetsutvecklingen. Detta arbete behöver dels resultera i att den "ryggsäck" som finns med obalanser från tidigare år tas bort och dels att ofinansierade delar innevarande år hanteras.

Prognostiserat resultat utifrån aprilutfallet är lägre än budgeterat genom att kostnaderna ökar mera än beräknat. De senaste åren har landstingets resultat räddats av engångsersättningar och överskott i anslaget till landstingsstyrelsens förfogande.

Västmanlands sjukhus har 2016 tillförts 100 miljoner kronor i extra ersättning för att få tid på sig att komma tillrätta med obalansen. Att prognostiserat resultat nu är -72 miljoner kronor inger oro för framtiden.

För den landstingsdrivna primärvården beräknas resultat till -14 miljoner kronor att jämföra med -35 miljoner kronor föregående år. Resultatförbättringen beror framförallt på att kostnaden för inhyrda läkare minskar samt ökningen av vårdpengen.

Driftredovisning	Resultat jan - april 2015	Resultat jan - april 2016	Resultat Bokslut 2015	Resultat-prognos utifrån utfall tom april 2016	Totala intäkter i prognos april 2016	Prognos april 2016 i % av tot intäkter
Belopp i mkr						
Landstingsstyrelsen som driftnämnd						
Västmanlands sjukhus	-76,1	-66,3	-177,5	-72,0	4 342,4	-1,7
Primärvård, psykiatri och habiliteringsverks.h.	-23,8	-19,6	-28,7	-25,0	1 389,8	-1,8
<i>varav</i>						
<i>Vårdcentraler (landstingsdrivna)</i>	-21,0	-7,0	-35,2	-15,9	391,0	-4,1
Verksamhets- och ledningsstöd	-0,1	0,4	-11,0	0,0	813,5	0,0
<i>varav</i>						
<i>Fastighet</i>	-2,4	1,6	-15,3	0,8	455,7	0,2
Landstingsstyrelsen som strategisk styrelse						
Landstingskontoret totalt	22,6	23,2	74,9	0,0	3 031,8	0,0
Landstingskontoret gemensamt	1,0	0,8	0,6	1,4	70,5	2,0
Lt-övergripande verksamheter och projekt ¹⁾	16,5	15,0	37,0	16,3	356,6	4,6
Vårdval	7,1	5,9	18,7	-0,7	1 557,2	0,0
<i>varav</i>						
<i>Vårdvalsenheten</i>	0,5	0,1	1,4	0,0	15,1	0,0
<i>Vårdval Västmanland</i>	3,7	3,5	8,2	-5,2	1 161,4	-0,4
<i>Sjukgymnaster och privata vårdgivare</i>	2,5	2,0	7,3	3,0	193,6	1,5
<i>Tandvård</i>	0,4	0,3	1,8	1,5	187,1	0,8
Läkemedel	-3,6	-3,5	3,2	-12,5	428,5	-2,9
<i>varav</i>						
<i>Läkemedelskommittén</i>	1,0	0,9	2,9	1,5	8,2	18,3
<i>Läkemedelsenheten</i>	0,3	0,7	0,3	2,2	12,5	17,6
<i>Läkemedel finansierade centralt (merparten inom förmånen)</i>	-4,9	-5,1	0,0	-16,2	407,8	-4,0
Enheten för smittskydd och vårdhygien	0,5	0,2	1,2	0,0	11,1	0,0
Kompetenscentrum för hälsa	-0,1	-0,1	1,2	0,0	27,0	0,0
Enheten för kunskapsstyrning och utbildning	-2,5	-0,5	0,8	0,5	63,7	0,8
<i>varav</i>						
<i>AT-utbildning</i>	-2,5	-0,7	-0,8	0,2	46,7	0,4
Centrum för klinisk forskning	2,4	8,4	7,8	2,5	34,1	7,3
Kultur	0,3	0,1	0,4	0,0	102,0	0,0
Folkhögskola	-0,3	-0,3	0,6	0,1	29,0	0,3
Regional utveckling	0,5	0,1	0,1	0,0	17,0	0,0
Centrum för IT	0,8	-2,9	3,3	-7,6	335,1	-2,3
Kollektivtrafiknämnden						
Allmän kollektivtrafik	7,3	10,7	4,5	5,6	691,1	0,8
Särskild kollektivtrafik	3,0	-0,3	4,9	-1,6	72,7	-2,2
Kostnämnden						
Kostverksamhet	-0,7	-1,5	-2,1	-3,7	230,7	-1,6
Gemensam hjälpmedelsnämnd						
Hjälpmiddelsentrum	0,7	-0,2	0,0	-0,2	108,2	-0,2
Politisk verksamhet och pat.nämndens kansli						
Patientnämnden inkl kansli	0,0	0,0	0,1	0,0	4,0	0,0
Förtroendevalda	0,4	0,6	1,4	-0,4	24,2	-1,7
Bidrag till politiska partier	0,1	0,1	0,4	0,4	12,5	3,2
Landstingsrevisionen	0,7	0,0	0,0	0,0	4,6	0,0
Landstingsgemensamma kostnader och intäkter samt finansiering	194,2	125,8	306,1	186,9		
Totalt resultat/prognos	128,3	72,9	173,0	90,0		

¹⁾ Landstingsövergripande verksamheter och projekt ingår också de intäktsfinansierade verksamheterna Lärcentrum och Landstingshälsan,

Resultaträkning

	20150101 20150430	20160101 20160430	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos utifrån utfall tom april 2016
Belopp i mkr					
Verksamhetens intäkter	488,8	487,3	1 431,0	1 332,1	1 415,8
Verksamhetens kostnader	- 2 734,3	- 2 894,1	- 8 325,9	- 8 560,6	- 8 738,6
Avskrivningar	- 81,4	- 87,6	- 252,8	- 257,0	- 265,0
Verksamhetens nettokostnader	-2 326,9	-2 494,4	-7 147,7	-7 485,5	-7 587,8
Skatteintäkter	1 874,3	1 970,8	5 625,3	5 901,5	5 901,0
Generella statsbidrag och utjämning	540,0	570,8	1 586,8	1 625,0	1 712,2
Finansiella intäkter	63,5	41,9	188,6	123,3	113,9
Finansiella kostnader	- 22,6	- 16,2	- 80,0	- 64,3	- 49,3
Periodens/Årets resultat	128,3	72,9	173,0	100,0	90,0

Noter	Utfall jan.-apr. 2015	Utfall jan.-apr. 2016
Verksamhetens intäkter		
Patientavgifter och andra avgifter	107,6	112,1
Försäljning av hälso- och sjukvård	37,0	38,8
Försäljning av tandvård	2,9	3,8
Försäljning av utbildning	1,0	1,5
Försäljning av medicinska tjänster	19,1	19,1
Försäljning av övriga tjänster	46,9	39,5
Försäljning av material och varor	33,0	34,5
Erhållna bidrag	175,6	190,4
Övriga intäkter	28,2	47,5
Realisationsvinster		0,1
<i>Jämförelsestörande poster</i>		
Återbetalning AFA avseende inbetald premie 2004	37,5	
Summa	488,8	487,3
Verksamhetens kostnader		
Löner och ersättningar till personal	881,4	934,7
Sociala avgifter	269,0	291,6
Pensionskostnader inkl löneskatt	38,8	43,2
Pensionsutbetalningar inkl löneskatt	91,8	90,0
Avgiftsbestämd ålderspension inkl löneskatt	53,7	59,1
Övriga personalkostnader	14,0	12,5
Vårdavgifter för köpt vård	233,5	244,8
Sjukvårdstjänster mm	226,9	243,1
Köp från bemanningsföretag	48,7	57,9
Köp av utbildningsverksamhet	2,2	2,6
Läkemedel	288,8	304,9
Sjukvårdsartiklar mm	50,1	57,9
Material	94,2	99,6
Bidrag och ersättningar	44,2	44,0
Hyror och div övriga lokalkostnader	50,9	51,2
Övriga kostnader	345,5	356,1
Utrangeringar	0,6	0,9
Summa	2 734,3	2 894,1

Noter	Utfall jan.-apr. 2015	Utfall jan.-apr. 2016
Avskrivningar		
Fastigheter	38,8	40,9
Inventarier	38,6	42,7
Immateriella tillgångar	4,0	4,0
Summa	81,4	87,6
Skatteintäkter		
Preliminär månatlig skattebetalning	1 873,5	1 970,8
Preliminär slutavräkning innevarande år	6,4	5,7
Slutavräkningsdifferens föregående år	-5,6	-5,7
Summa	1 874,3	1 970,8
Generella statsbidrag		
Inkomstutjämningsbidrag	283,5	304,9
Kostnadsutjämningsbidrag	65,3	66,7
Regleringsavgift	-37,6	-42,0
Strukturbidrag vid införande av nytt inkomstutjämningsystem	1,3	
Statsbidrag för mottagande av flyktingar		16,5
Statsbidrag förstärkning HoS 2016		9,0
Statsbidrag för läkemedelsförmåner	208,2	215,7
<i>Jämförelsestörande poster</i>		
Statsbidrag för Hepatit C läkemedel 2014	19,3	
Summa	520,7	570,8
Finansiella intäkter		
Utdelning på aktier och andelar	0,9	29,3
Ränteintäkter	0,4	0,3
Realisationsvinst på placerade pensions- medel	55,1	7,9
Återföring av finansiell anläggningstill- gång	1,6	2,1
Övriga finansiella intäkter	5,5	2,3
Summa	63,5	41,9
Finansiella kostnader		
Räntekostnader	4,2	2,6
Bankkostnader	0,8	0,8
Ränta på pensionsavsättningen	12,8	9,1
Nedskrivning av omsättningstillgångar	4,6	2,0
Indexuppräkning Citybanan		1,6
Övriga finansiella kostnader	0,2	0,1
Summa	22,6	16,2

Investeringsredovisning

Nettoinvesteringar

<i>mkr</i>	Budget 2016	2016-01-01 2016-04-30	Bokslut 2015
Förvaltning/motsvarande			
Västmanlands sjukhus	93,0	21,4	74,0
Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet	4,0	0,3	2,6
Landstingskontoret	40,9	9,1	41,1
Verksamhets- och ledningsstöd	302,2	52,5	189,0
<i>därav fastigheter</i>	<i>300,0</i>	<i>51,9</i>	<i>188,1</i>
Hjälpmiddelscentrum	35,0	9,2	30,7
Kostnämnden	5,0	0,3	1,3
Kollektivtrafiknämnden	5,0	0,1	12,9
<i>därav övertagna anläggningar från Samtrafik</i>			<i>0,3</i>
Landstingsövergripande oförutsett	3,0		
Outnyttjad ram	16,9		
Summa (inkl investeringsbidrag)	505,0	92,9	351,6

Kassaflödesanalys

<i>mkr</i>	2015-04-30	2015-12-31	2016-04-30
Den löpande verksamheten			
Årets/periodens resultat	128,3	173,0	72,9
Justering för av- och nedskrivningar	81,4	252,8	87,6
Justering för avsättningar	51,6	196,6	54,0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	3,0	16,3	4,3
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	264,3	638,7	218,8
Ökning-/minskning+ kortfristiga fordringar	210,9	-128,2	-77,7
Ökning-/minskning+ förråd och varulager	-1,0	-5,8	3,7
Ökning+/minskning- kortfristiga skulder	-333,0	6,0	-70,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	141,2	510,7	74,5
Investeringsverksamheten			
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-0,1	-3,0	-0,2
Investering i mark, byggnader och tekniska anläggningar	-50,4	-188,1	-51,9
Investering i maskiner och inventarier	-25,8	-160,4	-40,8
Försäljning av maskiner och inventarier	0,2	1,1	0,3
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-72,1	
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	30,0	30,0	
Finansieringsverksamheten	-46,1	-392,5	-92,6
Nyupptagna lån	101,3	106,1	0,8
Amortering av skuld	-2,4	-7,4	-1,8
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	98,9	98,7	-1,0
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur			
Utbetalning av bidrag till Citybanan	-87,2	-85,9	-89,2
Årets/periodens kassaflöde	106,8	131,0	-108,3
Likvida medel från årets början	45,5	45,5	176,5
Likvida medel vid årets/periodens slut	152,3	176,5	68,2

Balansräkning

<i>mkr</i>	2015-04-30	2015-12-31	2016-04-30
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	30,6	24,9	21,0
<i>Materiella anläggningstillgångar:</i>			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2 005,7	2 056,0	2 066,8
Maskiner och inventarier	423,9	476,0	473,4
<i>Finansiella anläggningstillgångar:</i>	95,5	172,8	172,8
Summa anläggningstillgångar	2 555,7	2 729,7	2 734,0
Bidrag till statlig infrastruktur	260,9	253,3	249,4
Omsättningstillgångar			
Förråd m m	48,8	53,6	49,9
Fordringar	457,3	562,0	526,3
Kortfristiga placeringar	2 504,5	2 738,9	2 852,3
Kassa, bank	152,3	176,5	68,2
Summa omsättningstillgångar	3 162,9	3 531,0	3 496,7
SUMMA TILLGÅNGAR	5 979,5	6 514,0	6 480,1
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	1 804,1	1 854,0	1 926,9
därav årets resultat	128,3	173,0	72,9
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2 247,0	2 391,0	2 443,4
Andra avsättningar	173,1	175,4	87,8
Summa avsättningar	2 420,1	2 566,4	2 531,2
Skulder			
Långfristiga skulder	421,1	420,4	419,1
Kortfristiga skulder	1 334,2	1 673,2	1 602,9
Summa skulder	1 755,3	2 093,6	2 022,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	5 979,5	6 514,0	6 480,1
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna			
Pensionsskuld (intjänad före 1998)	3 438,9	3 328,5	3 331,8
Särskild löneskatt	834,3	807,5	808,3
Visstidspensioner	20,4	15,6	15,6
Övriga ansvarsförbindelser	762,5	798,3	778,0

Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciperna i delårsbokslutet följer i allt väsentligt redovisningsprinciperna i årsredovisningen.

Landstinget har inte konsoliderat de verksamheter som bedrivs i bolagsform i delårsrapporten utan har bedömt att det är till fyllest med en kort beskrivning av resultat och ställning för dessa.

Protokollsanteckning med anledning av landstingsstyrelsens behandling av Delårsrapport 1 2016 för Landstinget Västmanland.

Vi kan konstatera att Västmanlands sjukhus och PPHV fortsätter att redovisa negativa resultat i förhållande till de budgetramar som landstingsfullmäktige fastställt. Prognosen visar att underskottet för VS är fortsatt stort trots tillskott på 100 mkr. Vi är tveksamma till att åtgärder för ekonomi i balans sätts in tillräckligt tidigt på året för att nå sparbudgeten på 50 miljoner kr/år. Signalerna från verksamheterna oroande. Kvarstående problem är bland annat ett stort beroende av hyrpersonal, svårigheter att uppfylla regelverket om vård i tid. Väntetiderna för ett första besök hos BUP har ökat. Bristen på vårdplatser och utslussning av klinikfärdiga patienter fortsätter att orsaka problem för Västmanlands sjukhus. Rapportering av negativa händelse/tillbud/risk ökar jämfört med 2015. Sjuktalen ökar.

En ny, skarpare personalpolitik, ordning i ekonomin och fler positiva incitament för verksamheten att hålla vårdgarantin krävs. Landstingsalliansen har redovisat en serie förslag som positivt påverkar verksamheterna möjligheter att nå uppsatta mål. Tyvärr väljer den rödgröna majoriteten konsekvent att rösta ned förslagen för att i flera fall, något år senare lägga fram dem i eget namn. Bristen på styrning, ledning och förslag från den politiska majoriteten är påfallande.

I Alliansens budget för 2016 och inför planperioden har vi samlat en serie förslag som ger verksamheterna möjligheter att komma ur den negativa spiral som de nu befinner sig i.

Alla förslag är fullt ut finansierade, konkreta och genomförbara.

För respektive landstingsgrupp

Tomas Högström (M)

Helena Hagberg (L)

Birgitta Andersson (C)

Malin Gabrielsson (KD)

Reservation med anledning av landstingsstyrelsens beslut i ärende 21 "Byta av namn från Landstinget Västmanland till Region Västmanland".

Moderaterna anser att Landstinget Västmanland inte ska byta namn. Vi anser att det slöseri med resurser och pengar att lägga tid på ett namnbyte. De mellan 2,7 – 5,0 mkr som namnbytet beräknas kosta gör större nytta i verksamheterna. Det nuvarande namnet duger bra, är väl inarbetat och välkänt.

Motivet för namnbyte sägs vara behovet av att tydligare markera landstinget nya roll i och med övertagande av uppgifter från länsstyrelsen och tillmötesgå länets kommuner som vill se ett namnbyte på landstinget. Namnbytet ska ses som en förtroendeskapande åtgärd visavi länets kommuner eftersom de har lågt förtroende för landstinget. Det är uppenbart att landstingsledningen har problem att samarbeta med länets kommuner eftersom de väljer att motivera namnbytet på det sätt som nu görs. Det är märkligt att ett socialdemokratiskt styrt landsting måste byta namn för att i tillgodose länets kommuner som i huvudsak är socialdemokratiskt styrda.

I och med övertagandet av regionala uppgifter från länsstyrelsen flyttas 35 mkr från länsstyrelsen till landstinget. Det motsvarar en ½ procent av landstingets budget. 80 % av landstingets verksamhet kommer fortsättningsvis att vara hälso- och sjukvård. Det framstår som helt fel för oss att låta en så liten andel av nya uppgifter ska vara avgörande för ett namnbyte.

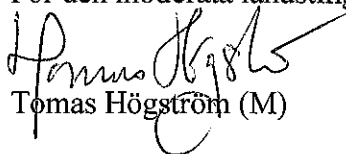
Erfarenheterna från när landstinget bytte namn från Västmanlands läns landsting till Landstinget Västmanland är inte imponerande. Effekterna av namnbytet var inte mätbara.

Få väljare och invånare visar intresse eller engagemang för namnfrågan. I de flesta fall är reaktionerna på att slösa landstingets resurser på ett namnbyte negativa.

Socialdemokraterna i landstinget driver frågan bildandet av monsterregion Svealand som enligt dem ska vara verklighet 2019. Varför ska då landstinget byta namn 2017 för att 2019 byta namn igen?

För oss framstår namnbytet som att landstingsledningen likt kejsaren försöker klä sig i nya kläder. Men "kejsaren" är lika naken för det.

För den moderata landstingsgruppen

Tomas Högström (M)

Reservation

Ärende 21 LS 160531-Byte av namn från Landstinget Västmanland till Region Västmanland.

Vi reserverar oss mot att beslut tas vid dagens sammanträde ang namnbyte till förmån för Centerpartiets förslag att ta beslut vad gäller namnfrågan samtidigt som beslut tas om kompletteringsbudget.

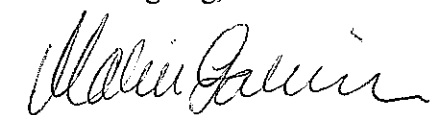
Fr.o.m. 1/1 2017 tar landstinget Västmanland över det regionala utvecklingsansvaret från länsstyrelsen. Regionbildningen har diskuterats under en längre tid och vi är positiva till att det äntligen kommer att ske. Riksdagen kommer med all sannolikhet att besluta att Västmanland får bilda regionkommun och därmed ett utökat uppdrag men beslutet är ännu inte taget. Den röd-gröna majoriteten föreslår att landstingsstyrelsen redan nu ska ta beslut om att landstinget Västmanland ska byta namn till Region Västmanland. I budget 2017 och landstingsplan 2017-2019 som behandlas vid dagens sammanträde finns inte de regionala utvecklingsmedel medräknade som ska föras över fr.o.m. 1/1 2017. En kompletteringsbudget kommer att arbetas fram under hösten 2016 för att beslutas av landstingsfullmäktige i november 2016. C, L o KD anser att namnfrågan kan vänta till hösten 2016 då kompletteringsbudgeten ska behandlas. Då kan vi hantera både nytt namn och nya pengar samtidigt i ett sammanhang och även riksdagen hinner ta sitt formella beslut.

Västerås 160531

Birgitta Andersson, C

Helena Hagberg, L

Malin Gabrielsson, KD